

Atatürk'ün
Program
Nutku

Muhterem Başvekil Celâl Bayar, Teşkilâtı esasiye kanununun 36 ncı maddesinin hükümlerine uymuş olarak dün Türkiye Büyük Millet Meclisinde Yüksek Şef'in yıllık program nutkunu okudu.

Ulu Önderin nutku, görüşlerin-deki hâkim, daima en ileriye şamil vüs'atın tam ifadesi olarak Türk milletinin ve Türk Cumhuriyetinin yüksek istikbalini gözlerde bir kere daha çizmekte ve geçen bir yılı anlatmaktadır.

Memleketin kurtarıcı ve yapı-cısı olan Yüksek Şef, tek istisna-sız, etrafına sonsuz sevgi ve say-gı ile toplanmış bulunduğu vatan-daşlarına geçen yılı bütün mesai-branşları üzerinde ve neticeler halinde birer birer izah ederken geçen yılın bilhassa sulh ve kal-kınma ilerliği içinde geçen mes-sud bir yıl olduğunu tebarüz ettiri-yorlar. Bu tebarüzde dahili kud-retimize, harici kuvvetimize ve sulha olan hizmetimize en başta değeri verilmiştir. Bu değer için-de ve en başta dinamik ve realist harici politikamızla birlikte ord-u-muzun yüksek varlığı ve Ulu Ön-der'in:

— Yenilmez..
Diye vasıflandırdıkları kudret ve hususiyeti geliyor. Kudret ifa-desi ölçüye sığmayan ve şehamet günleri içinden alan bu büyük ve yenilmez ordu Cumhuriyetin ge-çen yılları içinde de tekniği ile, modern silahları ile, sağlam ma-mûnemiye ile ve yüksek kültürü ile mütemadiyen kuvvetlenecek, ar-nıacak, ilerleyecek ve Türk vatanı-nın içerde ve dışarda çelik kaleli-milletinin bütün kudret ve hâki-ne kuvvet ifadesi olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsü-sünden Başvekiline okuttuğu nut-ku ile muhakkak ki, milletine bu vâdi tekrarlıyor ve direktiflerinin büyük bir pay hissesini bu mevzu-a ayırıyor.

Ulu Önderin yeni program nu-tukları ile önümüzdeki yıl için verdikleri direktifler ve göster-dikleri hedefler arasında milli müdafaa vasıtalarının daha ge-neş ölçüde kuvvetlendirilmesi vardır. Bu beraber bilhassa ba-ni işlerimizin ileri merhalelere getirilmesi ve millet refahının artırılması da vardır. Geçen yılın çalışmaları arasında bu mevzular-daki faaliyet verimlerini ögünçle-karşılayan Atatürk vergiler üze-rinde de durarak Kamutaya su-evel çıkarılmasını emir buyur-yor. Ulu Önder'in geçen hedeflerini hız ve isabetle başa-yan Celâl Bayar hükümetinin, millet refahına, kalkınmasına, ve sulha hizmetine aid yeni hiz-metler işaret eden yeni direktifle-rinden asla şüphe etmiyoruz.

ETEM İZZET BENİCE

İstifa
Yerine
Beçiyiş

(Yazısı 6 ncı sahifede)

Başvekil Celâl Bayar yenilmez ordunun müessesileri tarafından Ankarada karşılanırken..

Büyük şef'in yüksek direktifleri..

"Millet ve memleket geçen seneyi de tam huzur ve sükûn içinde yükselme ve kalkınma faaliyeti ile geçirmiştir.."

Yenilmez ordumuzun son sistem silâh ve motörlü vasıtalarla cihazlandırılması yolundaki çalışmalara hız verilmiştir

Ankara, 1 (A.A.) — Kamutay beşinci intihap devresinin dördün-cü içtima yılı toplantısına bugün, Reisicumhur Atatürk'ün Başvekil Celâl Bayar tarafından okunan a-çış nutku ile başlamıştır.

Dün yeniden ittifakla Meclis Reisliğine seçilen Abdülhalik Renda

«Teşkilâtı Esasiye Kanununun 39 uncu maddesi hükmüne tevfi-kan Cümhur Reisimiz Atatürk'ten aldığımız emir üzerine bu seneye ait nutuklarını okuyorum.» Alkış-lar.

Sayın millet vekilleri:
Hepinizi sevgi ve saygı ile selâm larım.

Geçen sene aziz Kamutay arka-daşlarına millet ve memleket için ne gibi feyizli işler başarmak iste-diğimizi izah etmiştim. Bugün de bunlardan hangilerinin bu yıl için de yapıldığını bildirmek isterim.

GEÇEN YIL DA HUZUR VE SÜKÛN İÇİNDE GEÇTİ

Sayın arkadaşlarım:

Her şeyden evvel size kıvançla arz edeyim ki, millet ve memleket geçen seneyi de tam bir huzur ve sükûn içinde yükselme ve kalkın ma faaliyeti ile geçirmiştir.

Uzun yıllardanberi devam eden ve zaman zaman hâd bir şekil alan Tuncelindeki toplu şekavet hâdiseleri, muayyen bir program dahilinde çatışmaların neticesi olarak kısa bir zamanda bertaraf edil-miş, o muntakada bu gibi vakalar bir daha tekrâr etmemek üzere

tarihe devrolunmuştur.

Cumhuriyetin feyzinden yurdun diğer evlâtları gibi oradakiler de tamamiyle istifade edeceklerdir.

HUSUSİ İDARELER VE BELEDİYELER

Hususî idare ve Belediyelerin bu yılki faaliyetleri geçen seneler-den fazla ve daha verimli olmuş-tur.

İmar işlerinde Belediyeleri tü-reli surette aydınlatmak, kılavuz-lamak ve faaliyetlerini takip ve murakabe etmek üzere merkezde bir teknik büro teşkili, yol ve ya-pı kanununda işlerin ve istidlâk muamelelerinin süratle yürüme-sini temsil edecek tadilat yapılmı-sı, Belediyeler bankasının imar işlerinde yardımını genişletmesi, çiftçi mallarının emniyetini koru-mak, ve zirai suçları süratle mey-dana çıkartıp suçluların cezalandırılması için yüksek kamutaya su-

nulmak üzere, birer kanun lâyiha-sı hazırlanmıştır.

(Yazısı 6 ncı sahifede)

SIHHİ DURUM

Muhterem arkadaşlar

Sihhat ve İctimai Maavenet Ve-kâleti kendisine verilen sağlık ve içtimai yardım vazifelerine, iskân ve göçmen işlerine yüksek Mec-lisin kabul buyupruduğu tahsisat dahilinde başarıyla devam etmiş-tir.

Bu senenin ilkbaharında orta Anadoluda bilhassa Kırşehir ve Yozgat havalisinde bir kısım köy-lerimize harap ve aziz vatandaşla-rımızdan bazılarının ölümüne se-bebiyet vermekle bizi çok müte-

nedir.

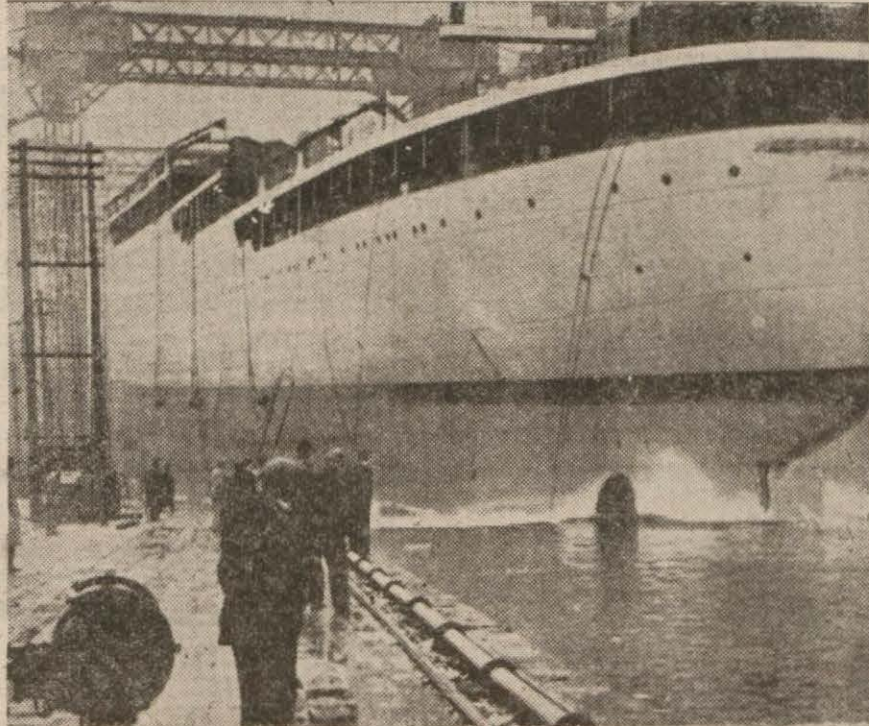
(Yazısı 6 ncı sahifede)

Gölcük ve Kasım-

paşa tersaneleri

Bu sene yaptırılmala-

rına başlanacak

Modern tersanelerde gemi inşa faaliyeti.. Yazısı altıda

Hatay'ın
İktisadî
Vaziyeti

Bu hususda Hükûmetimizce Yeni ve mühim Karar alınıyor

Suriye hükûmetinin Hataya un ve buğday ihracını menetmesi ü-zerine Hatayın müşkül vaziyete düştüğünü, fakat hükûmetimizce derhal tedbirler alındığını 29 Bi-rinciteşrindeki sayımızda bildir-mişti. Aldığımız malûmata gö-re, sırf Hatay'ı aç bırakmak fik-rile ve eski Fransız komiseri kont dö Martelin çevirdiği dolap neti-cesi yapılan bu hareket karşısın-da Hatayda daimi olarak un ve buğday stoku bulundurulması için hükûmetimiz mütemadi su-rette sevkîyat yapmaya karar ver-miştir. Bu cümleden olarak dün de yeniden 300 ton buğday gönde-rilmiştir.

Diğer taraftan Hatayın iktisa-dî vaziyetini korumak için mü-essir ve devamlı tedbirleri ihtiva etmek üzere hükûmetimizce yeni ve esash kararlar alınmaktadır.

Yakağı
Eleveren
Hırsızlar

Çalınan elbiselerde sa-hiplerine geri verildi

Meşhur hırsızlardan Ahmedle İstavri

Emniyet ikinci şube ikinci kı-sım memurları Mahmudpaşada bir elbiseci dükkânını soyan iki hırsız yakalamışlardır.

Birkaç gece evvel Mahmudpa-(Devamı 6 ncı sahifede)

Bu sabah
Bir cesed
Bulundu

Tefessuh etmiş olan bu cesedin hüviyeti derhal anlaşıldı

Bu sabah Harem iskelesi önünde tefessuh etmiş bir erkek cesedi bulunmuştur. Orta yaşlı, esmer, siyah elbise, gri kazak, siyah is-karpın bulunan bu cesedin Türk Hekimleri Cemiyeti kâtibî ve Fatihte oturan 325 doğumlu İbra-him Hakkı oğlu Mahmuda aid ol-duğu anlaşılmıştır. Mahmudun ne suretle denize düştüğü yapılacak tahkikat neticesinde anlaşılacak-tır.

Cesedin bir kulağı tamamen, di-ğeri de kısmen yerinde yoktur. Bunun balıklar tarafından yenil-diği zannedilmektedir.

Viyanada konferansı
toplandı

Hususî temaslardan sonra vaziyet tedkik edildi

Polonya'daki Okran-yalıların nümayişleri

Berlin, 2 (Hususî, makineye verirken) — Kont Ciano Viyanaya gelmiş, Alman hariciye nazırı Ribbentrop ile Vi-yananın ileri gelenleri tarafın-dan karşılanmıştır.

Diğer taraftan Macar hariciye nazırı de Kanya ile Çek hariciye nazırı Şivalkofski de buraya gel-mişlerdir. Ribbentrop Kont Ciano de Kan-

Konferans henüz karar safha-na girmemiştir.

OKRANYALILAR AYAKLANDI

Varşova, 2 (A. A.) — Ukranya istiklâlinin 20 inci yıldönümü mü-nasebetile tertib edilen dini me-rasımı müteakip öğleden sonra Lvov'da bir nümayiş yapılmıştır. 1.500 genç, Polonya aleyhinde ba-ğırarak çağırarak sokaklardan geç-mişlerdir. Nümayişçiler dağılmış

Ukranyalıların kıyam ve nüma-yişlerinden bir sahne

ya ve Şivalkofski ile ayrı ayrı ve hususî surette görüşmüştür. Kont Ciano da bilhassa Dekanya ile bir müddet hususî surette müdavelei efkârda bulunmuştur.

Müteakiben hakem komisyonu ilk toplantısını yapmıştır. Bu to-plantıda bugün bilhassa vaziyeti tetkik edilmiş, iki tarafın iddiala-rı etüd olunmuştur.

ise de pazar yerinde tekrar topla-narak şehremanetinin camlarını kırmışlardır. 6 kişi tevkif edilmiş-tir. Bundan sonra Polonya poli-teklik mektebi talebesi de bir mukabil nümayiş yapmıştır.

Berlin 2 (Hususî) — Hakem ko-misyonu bu akşam aktedeceği i-kinici celsede Macar meselesi hak-kında kararını verecektir.

İngiliz - İtalyan paktı
bugün Avam Kamara-sında görüşülüyor

Londra mahkemesi Franko hükûmeti hakkında manidar bir karar verdi

Londra, 2 (Hususî) — İngiliz başvekilî dün Avam kamarasında harici siyaset hakkındaki sualle-re cevap vermiştir. Çemberlayn, bugün İtalya - İngiltere itilâfının meriyete vaz edilmesi meselesini kamaraya arzedecektir.

Avam kamarasının Çemberlayn-ın talebini is'af edeceği beklen-mektedir.

Londra, 2 (A.A.) — İstinaf mah-kemesi bugün Frankist İspanya-nın hâkim bir devlet olduğuna, bu itibarla onun inkiyad etmesi lâzımgelen bir hüküm verilmesi-ne imkân olmadığına karar ver-miştir.

Bu karar, Frankist makamları tarafından müsadere edildikten sonra Londrada haczedilmiş olan Bilbao limanında mukayyed A-rantzaru Mendi vapurunun iadesi için cumhuriyetçi İspanya tara-fından açılan dava neticesinde ve-rilmiştir.

Mahkeme reisi, Frankist hükû-metin İngiltere hariciye nezare-tince İspanyanın büyük bir kıs-

mini ve bilhassa Bilbaonun bu-lunduğu muntakayı filen kontrol eden bir hükûmet olarak tanı-mış olduğunu ileri sürmüş ve bu vaziyet dolayısıyla mahkemenin bu hükûmeti hâkim bir devlet olarak tanımak mecburiyetinde kalmış olduğunu ilâve etmiştir.

Mahkeme, Frankistlerin bu va-puru müsadere etmeleri keyfiye-tinin kendilerine vapur üzerinde bazı haklar vermiş olduğu kanaa-tini izhar ve bu davaya bakmağa salâhiyeti olmadığına karar ver-miştir.

Vurduğunu
Zannederek
Kaçmış

Arkadaşına tabanca çeken suçlu sabaha karşı yakayı ele verdi

(Yazısı 6 ncı sahifede)

ictimai meseleler Kısırlaştırma

Bu usulün tatbiki lâzım mı, memleketimizde tatbiki-
kine imkân var mı?

Pr. Dr. Fahreddin Kerim bu hususda ne diyor?

Yazan: Recai sanay

— Bay Fahreddin Kerim burada mı?

Hademe kadın telaşlı telaşlı bir şekilde meşgul olurken cevap ver-
di:

— Burada... Buyurun, oturun...

— Oturmam... İşim acele...

— Kalabalığı görüyorsunuz ya... Hepsini muayene olacak sıralarını bekliyorlar. Tabii siz de bekliye-
ceksiniz...

— Bir defa haber verseniz; çün-
kü ben...

— Sıra beklemeden olmaz.

— Hayır, anlatamadım... Ben hasta değilim... Profesörle görüş-
mek istiyorum...

— Görüşmek mi istiyorsunuz?..

Saat beşten sonra...

— Bir kere söyleyiniz... Bir ga-
zeteci diyiniz...

— Ha... Siz gazeteci misiniz?

— Evet.

— Bizzat müsaade edin de söyli-
yeyim o halde...

Kadın profesörün odasına gir-
di. Az sonra muhterem profesör
muayene odasının kapısında gö-
ründü. Dışarıda bekleyen bir hay-
li hasta bulunmasına rağmen be-
ni içeri aldı. Kendisini fazla meş-
gul etmiş olmamak için, bir san-
dalyeye ilaşiir ilaşiir, mekanik
bir şekilde suallerini sordum.
Güldü; ve:

— Bu uzun bir mesele, ama,
mademki istiyorsunuz, kısaca hü-
lâsa ediverelim... Kısırlaştırma
iş, bugün, hâlâ, üzerinde münâ-
kaşa yapılmakta olan bir mesele-
dir. Almanya 1933 yılında kabul
ettiği bir kanunla erken bunama,
devri delilik, ileri derecede aptal-
lık, esas sar'a, cürrümü itiyat etmiş-
lerde «kısırlaştırma» yı tatbika
başlamıştır. Fakat Almanya da
hi bu mesele etrafında ilmi mü-
nakaşalar devam etmektedir. Kısı-
rlaştırma taraftarları, bir memle-
ket için akıl hastalıklarının bü-
yük, maddi yük teşkil ettiğini,
bütçeye milyonlar yüklediğini
ileri sürüyorlar. Ayrıca yarı akıl-
lılar ve micrim delilerin yaptık-
ları tahribat ve hasarları, bunların
çalışmalarını yüzünden cemiyet-
tin uğradıkları zararları anlatarak
cemiyetin ictimai selâmeti için bu
tedbirin lüzumlu bulunduğunu...

Muarızlarda, teşhislerde alda-
nılabileceğini, sonra, devri delilik
gibi hastalıklarda, hafif vak'ale-
rin kriz geçtikten sonra çok fay-
dalı unsurlar haline geldiklerini
ve bazı büyükler, ailelerde Göte,
Andersen gibi büyük istidatların
zühur ettiğini ileri sürmektedir-
ler.

Almanya'da, halen, akıl hasta-
neleri, aptal çocuklar müesseseler-
inin çoklarında tatbik edilmek-
tedir. Almanya'dan başka İsviçre-
nin, bazı kantonlarla Finlandiya,
Danimarka, İsveç, Estonya ve ba-
zi şimali Amerika hükümetlerin-
de de ihtiyari olarak yapıyor.

Geçen sene toplanan, beynelmî-
lel akıl hıfzıssıhhası kongresi ile
bu sene Münih'te toplanan, Avru-
pa milletleri Hirpen Mantal kon-
gresinde bu mesele en mühim
müzakere mevzuu idi. Bu muhah-
haslar mecburi kısırlaştırmanın
aleyhinde bulundular.

— Siz bu hususta ne fikrinde bu-
lunuyorsunuz?

— Yedi senedenberi bu mesele
üzerinde, Türkiye akıl hıfzıssıh-
hası cemiyetinde ve matbuatta
kanaatlerimi söylemiş ve neğret-
mişimdir. Öjenik tesiri çok ehem-
miyetlidir. Aptaldan akıllı doğmaz
öjenik tesiri muhakkaktır. Bunu
çalışmalarımızda yakından görü-
yoruz. Şu kadar ki, ben, memle-
ketimizde şimdilik kısırlaştırma
taraftarı değilim. Ancak, en mü-
him mesele evlenmede sihihi gerai-
te dikkat etmektir. Bunun için İs-
viçre ve diğer memleketlerde isti-

Pr. Dr. Fahreddin Kerim

dah unsurlar haline geldiklerini
ve bazı büyükler, ailelerde Göte,
Andersen gibi büyük istidatların
zühur ettiğini ileri sürmektedir-
ler.

Almanya'da, halen, akıl hasta-
neleri, aptal çocuklar müesseseler-
inin çoklarında tatbik edilmek-
tedir. Almanya'dan başka İsviçre-
nin, bazı kantonlarla Finlandiya,
Danimarka, İsveç, Estonya ve ba-
zi şimali Amerika hükümetlerin-
de de ihtiyari olarak yapıyor.

Geçen sene toplanan, beynelmî-
lel akıl hıfzıssıhhası kongresi ile
bu sene Münih'te toplanan, Avru-
pa milletleri Hirpen Mantal kon-
gresinde bu mesele en mühim
müzakere mevzuu idi. Bu muhah-
haslar mecburi kısırlaştırmanın
aleyhinde bulundular.

— Siz bu hususta ne fikrinde bu-
lunuyorsunuz?

— Yedi senedenberi bu mesele
üzerinde, Türkiye akıl hıfzıssıh-
hası cemiyetinde ve matbuatta
kanaatlerimi söylemiş ve neğret-
mişimdir. Öjenik tesiri çok ehem-
miyetlidir. Aptaldan akıllı doğmaz
öjenik tesiri muhakkaktır. Bunu
çalışmalarımızda yakından görü-
yoruz. Şu kadar ki, ben, memle-
ketimizde şimdilik kısırlaştırma
taraftarı değilim. Ancak, en mü-
him mesele evlenmede sihihi gerai-
te dikkat etmektir. Bunun için İs-
viçre ve diğer memleketlerde isti-

— Siz bu hususta ne fikrinde bu-
lunuyorsunuz?

— Yedi senedenberi bu mesele
üzerinde, Türkiye akıl hıfzıssıh-
hası cemiyetinde ve matbuatta
kanaatlerimi söylemiş ve neğret-
mişimdir. Öjenik tesiri çok ehem-
miyetlidir. Aptaldan akıllı doğmaz
öjenik tesiri muhakkaktır. Bunu
çalışmalarımızda yakından görü-
yoruz. Şu kadar ki, ben, memle-
ketimizde şimdilik kısırlaştırma
taraftarı değilim. Ancak, en mü-
him mesele evlenmede sihihi gerai-
te dikkat etmektir. Bunun için İs-
viçre ve diğer memleketlerde isti-

— Siz bu hususta ne fikrinde bu-
lunuyorsunuz?

— Yedi senedenberi bu mesele
üzerinde, Türkiye akıl hıfzıssıh-
hası cemiyetinde ve matbuatta
kanaatlerimi söylemiş ve neğret-
mişimdir. Öjenik tesiri çok ehem-
miyetlidir. Aptaldan akıllı doğmaz
öjenik tesiri muhakkaktır. Bunu
çalışmalarımızda yakından görü-
yoruz. Şu kadar ki, ben, memle-
ketimizde şimdilik kısırlaştırma
taraftarı değilim. Ancak, en mü-
him mesele evlenmede sihihi gerai-
te dikkat etmektir. Bunun için İs-
viçre ve diğer memleketlerde isti-

Meclise Verilen Lâyihalar

Hükümet Meclise dün yeni lâ-
yihalar vermiştir. Alâkâlı encü-
menlere havale edilen bu lâyiha-
lar şunlardır:

Bil'umum muvazzaf subaylar ve
askeri memurların 25 yaşını ik-
mal etmeden evlenemeyecekleri-
ne dair olan kanunun tadili, ce-
naze nakline mahsus beynelmîlel
itilâfnameye ihtihakımız, Balkan
Antantı devletleriyle Bulgaristan
arasında 31 temmuz 1938 de Selâ-
nikte imzalanan anlaşmanın tas-
diki, Kırşehir, Yozgad ve Kes-
kin muntakalarında zelzeleden yı-
kılan ve harap olan binaların in-
şa ve tamiyatında kullanılacak
malzemenin Devlet Demiryolları
rında parasız nakledilmesi, sine-
filmlerinin gümrük resimlerinin
indirilmesi, sanayide kullanılan
makine, alât ve edevat ve bunla-
rın yedek ve teccid parçalarının
ve gene sanayide kullanılan mad-
delerin gümrük resimlerinin in-
dirilmesi, mülga Posta ve Telgraf
Nezaretine mesalihi kalemi müdürü
İtalyan tebaasından müteveffa
Petacı ailesine 2500 lira verilmesi,
yalnız bu sene için dışardan ge-
tirilecek anasonların gümrük res-
minin indirilmesi hakkında lâyi-
halar, ikisi kadın olmak üzere on
idam hükmünün tasdikı hakkın-
daki Başvekalet tezkeresi, bazı
mebusların teşrii masuniyetinin
kaldırılması hakkındaki tezkere-
ler ve son akdedilmiş olan muh-
telif muahedelerin tasdikına dair
olan lâyihalar da vardır.

Siyasal bilgiler Okuluna yeni asistan Ve doçent alınıyor

«Siyasal Bilgiler» okulu için 3
doçent ve 3 asistan alınacağı Ün-
iversite rektörlüğüne bildirilmiş-
tir.

Doçentlere «70» liraya kadar, as-
istanlara da «35» liraya kadar as-
li maaş verilecektir. Bu maksatla
önümüzdeki ay içinde bir imti-
han yapılacaktır.

İki küçük kumarbaz

16 yaşında Şifa ve 13 yaşında
Necmi Şehzadebaşında Niyazinin
kahvesinde kumar oynarlarken
suç üstünde yakalanarak mahke-
meye verilmişlerdir.

şare odaları teessüs etmiştir. Bi-
zim medenî kanunumuz da akıl
hastalarının evlenmelerine mâ-
nidir. Evlenmeden evvel sihihi
muayene kanunlarımızın emret-
tiği bir lâzımdır. Şu halde evle-
nirken dikkat etmeliyiz... Halbuki
bir kısım aileler akıl hastalığı bağ-
laduktan sonra evlendirirler. Bu
çok hatalı ve yanlış bir usuldür.
Bedbahtlar doğurmaya yarar. Ev-
lenenlere servet değil sağlık ara-
mak suretile nesli kurtarmağa
çalışalım.

RECAİ SANAY

FIKRA

Topkapı sarayında
bir kütüphane

NAHİD SİRRI

Topkapı sarayında (Ağalar ca-
mii) binası ta mon yıldanberi ve
(Yeni Kütüphane) adı altında
kütüphane ittihaz olunup müdür-
lükten alınacak müsaade ile ziya-
reti kabil bulunuyormuş. Mevcu-
diyetinden haberim olmayan bu
kütüphaneyi geçen gün bir vesile
ile ziyaret ettim. Duvarları gayet
zarif çinilerle kaplı bir oda ile bü-
yük ve yüksek tavanlı bir salon.
Cami bu salonda tabii. Dört ta-
rafta, bir ikisi garb stilinde olmak
üzere müteaddid kütüphaneler
var. Ve bunlardan birinin orta-
sında (Beşinci Sultan Mehmed
Kütüphanesi), bir kenarında da
(Tiryal Hanım Kütüphanesi) di-
ye yazılı. Fakat Tiryal Hanıma
aid olduğu yazılı kısma bir takım
eşya konmuş ve orada bulunması
icab eden kitaplar Mehmedî
Hamisin kitaplarına karıştırılmış.
1073 cildi kaydeden katalogdan da
eserlerin menşei anlaşılmıyor.

Tiryal Hanım ikinci Mahmu-
dun evlâdı bulunmayan haremle-
rindendir. Eski ortağı Valide Sul-
tanla arası minelkadem pek iyi ol-
duğundan, Sultan Aziz zamanın-
da o da etliye sütlüye karışmış
ve Abdülâziz hal' ve vefatını
müteakib Valide Sultanla beraber
birkaç gün kendisi de mahpus kal-
mış. Ölüml tarihini öğrenemedim.
Kur'anların ve din kitaplarının
bir kısmı her halde ona aid.

Kütüphanede birçok Divan ve
Osmanlı tarihleri var. Zaten eski
tarzda malûmatlı bir adam olan
Beşinci Mehmedin Divan edebiyatı
ile ve tarihle müteveggil olduğu
biliniyor. Abdülhak Hâmidî belli
ki frengâne bulup sevmemiş: On-
dan hiçbir eser yok. Fakat tarihçi
Ahmed Refiğîn saltanatı zamanın-
da çıkmış bütün kitaplarını al-
dırmış ve mütevazıane cildlet-
miş. Bu eserlerin hiçbirinde ithaf
bulunmadığından hassaten aldır-
dıkları anlaşılıyor.

Zaten ithafî kitab yok gibi.
Bunlar belki başka bir yerde kal-
dılar. Babamın da Hukuku husu-
siyei düvel) hakkındaki eserini
tadkim için saraya giderek bu ve-
sile ile ilk defa bu paidşahın hu-
zuruna çıkmış olduğunu hatırlı-
yorum. Bunu da aradım ve bul-
madım. Mehmed Reşadın ölümün-
de sağ bulunan iki oğlu, Mehmed
Ziyaeddin ve Ömer Hilmi efendi-
ler, okumakla asla münasebetleri
olmadığı halde acaba ithafî ki-
taptları aldılar mı idi?

Kütüphanedeki en müzeyyen
cildler (Selânik vilâyeti istatis-
tik cedevli) ve (1329 - 30 senesine
mahsus posta, telgraf ve telefon
istatistiği) gibi tabir caizse bir
takım mütevevvefati örtüyor. Hü-
kâra padişahlığında tadkim olun-
muş seçiler.

Kitaplar arasındaki farsca bir
eserde de o zamanın İran büyük
elçisine hitab eden bir ithaf gör-
düm. Eshabı kalemden olup bir-
çok münasebetle acemce kasideler
düzen ve acemce sonuçları padi-
şahın da iltilafına mazhar olarak
sık sık huzura çıkan bu diplomat,
demek ki mevzuabahs eserden

Hatay'da

Bu yıl mekteblere mis-
li görülmemiş
bir hücum var

İktisadî kalkınma yo-
lunda yeni kararlar

İskenderunda bildirildiğine
göre, ilk ve orta mektepler -
de yeni talebe kayıt ve kabul
muamelesine el'an devam olun-
maktadır.

Şimdiye kadar yeniden yüzler-
ce talebe kayıt ve kabul edilmiş-
tir.

Bu sene Hatay mekteplerine
talebe tahcümü pek fazla olmuş-
tur. Bu sebeple, İskenderunda ilk
ve orta mektebin binaları ihtiya-
ca kâfi gelmemiş cıvardan yeni
bir bina tedarik olunması karar-
laştırılmıştır.

İskenderunda bu yıl yeni açıl-
mış olan orta mektepte ayın 25
inci gününden itibaren derslere
başlanılmıştır.

ALTIN ÇIKARMA KYASAK

Suriye ve Lübnan hudutlarına
vazedilen gümrük kordonu münâ-
sebetile Hataya giren ve çıkan
her şahıs gümrük kordonlarında
durdurularak gümrük muayene-
sine tâbi tutulmaktadır. Bu mua-
yeneler için her yolculardan bir be-
yanname alınmakta ise de bera-
berinde getirdiği eşyalardan hiç
bir gümrük resmi istifa olunma-
maktadır.

Diğer taraftan Hataydan mem-
leket haricine altın çıkarmak ta-
sureti kat'iyede menolunmuştur.

Bu hususta Hatay Maliye, İktis-
at ve Gümrük Vekâletlerinden
halka hitaben resmi tebliğ neşre-
lunmuştur.

KÜÇÜK HABERLER

★ Denizbank eski idarelerden
kendisine devredilen yandan çar-
lı vapurları önümüzdeki yaz, se-
ferden kaldırmaya karar vermiş-
tir. Yeni gelen iki vapur ile üç
yandan çarlı vapurların biraka-
cağı boşluk doldurulabilecektir.

★ Üniversitede her sene veril-
mekte olan serbest konferansla-
ra, ayın sekizinden itibaren baş-
lanacaktır.

★ Şirketi Hayriye yüzde 40 tan
yüzde 50 ye kadar tenzillât üç
aylık karneleri dünden itibaren
tekrar tatbik etmeğe başlamıştır.

★ İstanbul Defterdarlığı, Milli
Emlak müdürlüğü emrinde bu-
lunan emlakî Emlâk Bankasına
devretmektedir. Bunların alım
ve satım işleri ve icar bedelleri-
nin tahsil işle banka meşgul ola-
caktır.

bahsedip taleb üzerine iare etmiş.
Ve ele geçmiş kitabın iadesini so-
fuluğuna rağmen Mehmed Hâmis
mübah bularak kitabın üzerine o-
turmış.

İŞ SAATLERİ DEĞİŞTİRİLDİ

Hatayda Ramazan münasebeti-
le resmi dairelerde mekteplerde
devam saatleri mahallî Vekiller
heyetinin kararlaşı şü şekilde tes-
bit olunmuştur:

Resmî dairelerde sabah saat 10 da
işe başlanacak ve bilâ fasıla saat
16 da paydos edilecektir.

Mekteplerde saat 11.30 da açıl-
acak ve derslere saat 16 da niha-
yet verilecektir.

İSKENDERUNDA KONSOLOS-
LUK BİNASI

Hükümetimiz; İskenderunda
modern ve muazzam konsolosluk
binası inşa etmeği kararlaştırmış-
tır.

Bu yeni binanın inşası için 36
bin lira sarfolunacaktır. İnşaat işi
münakasaya çıkarılmıştır.

İnşaata 5 güne kadar başlanı-
lacaktır. Haricetin getirilecek mal-
zeme için gümrük muafiyeti veri-
lecek ve yeni bina süratle yapıla-
caktır.

FEVKALADE MÜMESSİLİMİZ
HATAYA DÖNDÜ

Bir müddettenberi Ankarada
bulunmakta olan Hatay fevkalâ-
de murahhasımız orta elçi Cevat
Açıkalın, perşembe günü saat
beşte Payasta resmen karşılanmış
bilâhare İskenderun yolile oto-
mobillerle Antakya'ya varmıştır.

★ Amiral Bohom Alman donan-
ması başkumandanlığına tayin e-
dilmişti.

★ Romanyada yeni bir siyasi
parti kurulmaktadır.

★ Dünyanın en büyük tayyare
dâfi topunun İngilterede yapıldığı
ve bunun gizli tutulduğu anlaşıl-
maktadır.

★ İstanbul radyosu modern
şekle sokulacak, tesisatı genişle-
tilecektir. O zamana kadar radyo
neşriyat yapamıyacaktır.

★ Maarif Vekâleti orta tedrisat
müdürlüğü şehrimize gelmiştir.

★ Her mektebde talebenin mil-
li hislerinin takviyesi için hafta-
da bir gün öğleden sonra bu işle
uğraşılması kararlaştırılmıştır.

**Yeni denizaltı
gemilerimiz**

Almanya'da yapılmakta olan
Saldıray adlı denizaltı gemimizin
tecrübeleri muvaffakiyetle neti-
celer vermiştir. Batıray da yakın-
da denize indirilecektir.

Gökyüzünde Aşk yarışları

AŞK VE MACERA ROMANI: 22

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— İkinci bir mektub daha var-
dı. Sen onu görmedin!
— Nasıl mektubdu o?
— Küçük bir zarf..

— Peki. Ne yazıyordu bu mek-
tubda?

— Bay Nihad, gece yarısı bü-
yük bayanla gizlice görüşmeğe
geleceğini yazıyordu.

— Sen nereden biliyorsun bunu?
— Okurken duydum. Zaten bü-
yük bayan bunları benden sakla-
mıyordu ki.

Perihan birdenbire sendeledi:
— Demek bu gece Nihad bizim
evimize geleceğini yazmış, öyle
mi?

— Evet, bayaneğim!

— Sen duydun mu onun geldi-
ğini?..

— Uyuyup kalmışım.. Duyama-
dım.

— Demek annem senden böyle
gizli işlerini saklamıyor, öyle mi?

— Beni denemiştir. Şimdiye ka-
dar ben size bir şey söyledim mi,
bayaneğim?

— Söylenecek şeyler var mıydı?
— Çook. Neler vardı neler. Bay
Nihad birkaç defa sizden gizli bü-
yük bayanla geceleri geldi görüş-
tü.

Perihan hâlâ bu işin kötü tara-
fını düşünmek istemiyor.. Düşü-
nemiyordu. Annesinin, damadını
sevmesi bir genç kızın nasıl ak-

lından geçebilirdi?

Parihan, besleme kızdan aldığı
bu malûmat üzerine odasına ge-
kildi.. Düşünmeğe başladı.

— Nihad Akgün annemle ne gö-
rüşebilir? Acaba bu motor mu-
ayenesinin bir iç yüzü mü var?

Perihan her ihtimali düşündüğü
halde, Akgünün annesile sevişme-
si aklından bile geçmiyordu. Pe-
rihan bu çirkin ihtimali nasıl dü-
şünebilirdi ki, o güne kadar kendi
ailesi içinde değil, yabancıardan
bile böyle bir hikâye duymamıştı.

Perihan o gün öğleden sonra,
arkadaşı Cahidenin evine gitti.

Cahide, arkadaşını görünce:

— Ayol, dedi, neden biraktınız
nikâhı? Herkesi ayaklandırdınız,
heveslendirdiniz. Şimdi de kim
bilir nasıl bir sebeble on gün ge-
riye attınız...

Perihan çok heyecanlıydı.

— Vallahi kardeşim, dedi, ben
de senden fazla bir şey bilmiyo-
rum. Nihad, uçacağımız tayyare-

nin motoründe bir arıza çıktığını
söyledi. On günden evvel tami-
rilememişmiş. Tahmin edersen ki,
bu işe ben senden fazla üzüldüm.
Fakat, ne yapabiliriz? Derhal
dostlarımızı telgrafla haberdar
etmeğe mecbur olduk.

Cahidenin dilinin altında bir
şeyler var gibiydi.. süzgün gözle-
rile arkadaşının yüzüne baktı:
— Başka bir sebep olmasın sa-
kın?

Perihan hayretle sordu:

— Ne gibi..?

— Olur ya, Nihad belki bu iş-
den vazgeçmiş, yahud vazgeçiril-
miştir.

— Yoksa duyduğun bir şey mi
var, Cahide? Allah aşkına söyle..
benden saklama!

— Hayır canım.. akla gelen ih-
timalleri söylemek istiyorum Çün-
kü, bu gibi işler ekseriya yumurta
— Hayır.. hayır.. sen bir şey bi-
liyorsun, Cahide! Eğer beni biraz

olsun seviyorsan, hakikati gizle-
me benden.

Cahide dayanamadı:
— Dün Reşad bize uğramıştı
da. Ağzında bir şeyler geveleyip
durdurdu. Galiba Nihadın bir karısı
veya dostu varmış...

Perihan geniş bir nefes alarak
güldü:

— Halletmiş Reşad. Kıskaçlı-
ğundan ne yapacağını, ne yalanlar
uyduracağını bilmiyor. Demek
dün buraya geldi.. size uğradı da
bizim kapımızı bile çalmadan gi-
ti, öyle mi?

— Size de uğramak istemiş ama,
bahçede misafirler varmış.. sıklı-
mış, girmemiş.

— Eğer bu haberi başkasından
duymuş olsaydın, midem bulana-
caktı. Bunları hep Reşad uyduru-
yor, Cahideciğim!

Bu söz Cahidenin gururuna do-
kunmuş olacak ki, birden hiddet-
le yerinden fırladı:
— Reşad seni neden kıskansın

a gözüm? O, Nihaddan çok daha
yakışıklı ve bilhassa ondan çok
daha ince bir erkek. İsterse, hangi
kadını almaz ki.. hem senin Ni-
hadla evlenmene onun karışmağa
hakkı var mı?

— Hakki yok ama.. belki sana
anlatmıyayım.. biz biliyo-
runk, ki, onunla vaktile sözleşmiş-
tik. O, Avrupa'da gecekince ben de
ilk kıtla talibime elimi uzatmıya
mecbur oldum. Kırk yıl onun gel-
mesini bekliyemezdik ya..

— Fakat, Reşad bana bunu çok
ciddi olarak söyledi. Ona da Al-
manya'dan gelen bir arkadaşı söy-
lemiş. Hatta bunu bana anlatır-
ken: «Perihana çok acıyorum. Fa-
kat, sakın ona bir şey söyleme.
Duyarsam, yüzüne bakmam!» de-
di. Bu haberi senden saklıyaca-
ğımın emin olduktan sonra söy-
ledi.

Perihan hâlâ inanmak istemi-
yordu.

(Devamı var)

Dış Politika

Fransa'da halk ce-
hesinin sonu

Yazan: Ahmed Şükrü ESME

Geçen perşembe gününde
Marsilyada toplanmakta olan
dikal sosyalist partisinin kong-
re nihayetlendi. Bu kongre iş-
nin en ehemmiyetli neticesi
seçimini sol cenah zümreleri
zandıran «halk cebhesi» kon-
zonunun nihai olarak inşası
Malûmdur ki radikal
sosyalist ve komünist züm-
relerin

Hayal ile hakikat

Meşhur sinema artistlerinden Harry Baur İstanbula geliyordu. Bu haberi okur okumaz sinema meraklıları arasında büyük bir heyecan hasıl olmuştur ona hiç şüphe yok. Sinema yıldızlarının kartlarını biriktiren öyleleri biliyorum ki âdeta çok kıymetli mallarını saklıyorlarmış gibi bu resimlerin üzerine titiriyorlar ve kışkıracı bir ihtirasla onları biriktiriyorlar.

Mari Bel İstanbula geldiği zaman yer yerinden oynasın, gülerce ardından ayrılmayanlara tesadüf etmiş. O genç ve güzel bir kadındır. Halbuki bu defa gelecek olan artist, yaşlı bir erkektir. Öyle olduğu halde onu görmege geleceklerin mikdârı hiç de Mari Bel'in aşklarından daha az değildir.

Bir sinema artistini beyaz perdede canlanarak sahneye çıkmış görmek cidden hak veriyorum ki meraklı bir şey olmalıdır. Zira bu, okuduğumuz bir roman kahramanının canlanıverip karşımıza çıkması nev'inden bir garabet benzemektedir. Meselâ farzediniz ki Hamlet Sirkeci istasyonunda karşılanıyor ve Perapalas'da oturuyor. Canlı Hamlet'i görmege gitmiyecek içimizde kim vardır? Bir sinema artisti de bir temâşa, bir roman kahramanı kadar bizden uzak, elimizle değemiyeceğimiz bir gölge ve tahayyül edilmiş bir şahsiyet gibi geliyor, onu ibhamı ve meçhuliyeti yitirerek karşımızda canlanmış olarak görmeği merakla değmez bulmuyoruz ama sinema artistlerine taahhüd derecesine varan bu ibtilâyı da fazla mübalâga edilmiş bir meyil halinde bu kadar inhimake değmez buluyoruz. Belki de ben sinemayı sevmiyorum.

Sonra, beyaz perde üzerinde beğendiğimiz bir artisti şahsan gördüğümüz zaman belki de sukutu hayale uğrarız. İşte hayal ile hakikatin böyle garib tezadları vardır. Onun için ben ne hakikati tahayyül etmekten, ne hayalin tahakkukundan hoşlanmam. Bununla beraber büyük artist hoş geldi, safa geldi.

HALK FİLOZOFU

Birimizin derdi
Hepimizin derdi
Tünelde, tramvayda
sigara

Bazı yerlerde sigara içme yasasına riayet edilmediği hakkında bir okuyucumuzdan şöyle bir mektup aldık:

« Tramvay ve otobüs içlerinde, tiyatro, sinema vesaire gibi umumî yerlerde sigara içme, belediye talimatnamesi, mucibince yasak olduğu halde bazı yerlerde buna riayet etmeyenler görülüyor... »

Geçen günü tünelde şöyle bir vaziyete şahit oldum:

Tünel başına çıkacaktım. Tüneli bindim. Kapılar kapandı. Hareket ettik. İğerişi huncaneğ doluu... Ayakta duruyorum, ve ayakta duranlar o kadar çok ki, adım atacak yer yok. Benim karşımda ve çok yakımda iki genç. Yirmi beşer yaşında tahmin edilir. Birisi sigarayı tütürüyor. Öteki de onu, müstehziyane, sözüm ona ikaz ediyor:

« Burada sigara içmek yasak... »

Beriki kalabalıktan sıkılan halkı bir de sigara dumanı ile rahatsız etmekte hiçbir mahzur görmeyip bu hareketinden âdeta zevk alarak:

« Aldırma canım... İki adım-lık yer!... »

Diyor ve sırtıyor. Bu manzara karşısında ne derece sinirlendiğimi tarif edemem. Ummumî yerlerde bu gibi yasaklara riayet etmiyerek herkesi rahatsız ve iz'âç eden birtakım münasebetsizlere hadlerini bildirmek, halk namına yapılması elzem bir şeydir.

Okuyucumuzun şikâyetini çok haklı bulduk.

Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

İktisadi meseleler

Ak Bank kuruluyor

Bankanın yapacağı işler belli oldu

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu ve Devlet Orman İşletmeleri idarelerinin birleştirilerek bir bankaya kalbi Ziraat Vekâletince - esas itibarıyla - kararlaştırılmış olduğu yazılmıştır.

« Akbank » ismi verilecek olan bu yeni bankanın vazifeleri 3 kısma ayrılacaktır.

1 — Geniş ve model ziraat: Bilhassa ihracat ve millî sanayi ihtiyaçları bakımından pamuk, buğday, arpa, soya, büyük miktarda meyvacılık, sebzeçilik, dahili piyasa için çay istihsalı.

2 — Ziraat sanayii bakımından

süt ve mamulâtı mensucat, et sanayii vesaire gibimuhtelif sanati. 3 — Orman işletmesi bakımından dahilin ve millî fabrikalar ve işletmeler ve mahsullerin ihtiyaçları bakımından fabrikalar kurmak. Maden direği, traves vesaire. İhtiyaçlarını temin etmek. Banka bu 3 mühim mahsulden başka ayrıca: Islah olunmuş tohumların tehsir ve tevzii ve millî marka ile tevzi olunacak tohum sekişyon istasyonları, hayvan, nebat, orman, haşere ve hastalıklarla mücadele için de tesisat vücuda getirecektir.

Kazadan kurtulmak isterken yaralanan arabacı

Yeşilköyde bir hâdise

Evvelki gece Yeşilköy civarında bir hâdise olmuş arabadan atılarak kazadan kurtulmak isteyen bir arabacı arabadan atıldıktan sonra cebindeki tabancanın patlamasıyla yaralanmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Sirkeci'de Asmalı sokağında 22 numaralı evde oturan arabacı Fehmi evvelki gece saat 11 radelerinde Yeşilköy ile Bakırköy arasında saman yüklü arabasıyla geçerken beygir ürkmüş ve yoldan tarlalara geçerek alabilirdi.

Bey'iye Şubeleri Çoğaltıyor

Yeniden posta telefon merkezleri de açılıyor

Posta ve Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğü yeniden bazı nahiye ve posta ve telgraf merkezleri açmağa kararlaştırılmıştır.

Bundan maada ayrıca müteaddit yerlerde de yeniden « Bey'iye » şubeleri tesis olunmasına devam edilmektedir.

Bu suretle son 3 sene içinde yeniden 251 yerde posta bey'iye şubesi tesis olunmuştur. Ayrıca; yine aynı müddet içinde « 43 » yerde de yeniden posta ve telgraf merkezi açılarak sayısı « 683 » e balığ olmuştur.

« 315 » istasyonda da mektup kart ve gazete kabu lunduğundan tekmlî memleketimizde posta işi yapan yer sayısı; « 1345 » e çıkmıştır.

Abdullah; Hüseyin Avni paşanın bindiği arabayı sevkeden yegâne adamı.

Mustafa pehlivan; Abdullah ile haftada bir iki defa buluşuyordu. Fakat; her ne de olsa; Abdullah, Mustafa'dan çekiniyordu. Nihayet; saray bendegânından ve padişahın doğrudan doğruya ham-larından biri idi.

E... Olabilir ya; belki de padişah veyahud Valide Sultan tarafından hafife olarak kullanılan bir şahıs olabilirdi. Hemşeri kaygusile Hüseyin Avni paşanın adamlarının ağzından lâf almak isterdi.

Abdullahın Mustafa ile muarefeleri o dereceyi buldu ki, artık; birbirlerine emniyet edebilecek şekil hasıl olmuştu.

Bir gün; Mustafa, Abdullaha ağıldı. Ve şunları fısıldadı:

« Abdullah; sizin paşa, haki-katen, erkek bir adam... Doğrusu bayılıyor... (Devamı var)

Mustafa pehlivan; Hüseyin Avni paşanın arabacılarından bir hemşeri buldu. Bu adamın ismi Abdullah idi.

« Kızım; çocuğu padişahıma

Türkkuşu âzaları için lokal tesisi

Bunlar bütün gençlerin zevkle toplanabilecekleri bir ilim yuvası haline getirilecek

Öğrendiğimize göre İstanbul « Türkkuşu » reisliği, kendi âzaları için bir « lokal » kurmağa karar-lanmıştır. Bu lokal âza talebe-nin tayyarecilik derslerinden başka; keidi mekteplerinin dersleri ile de meşgul olmaları için tertibat alınmıştır.

Tayyarecilik dersleri ile mektep dersleri haricinde bu uçucu gençlerin « atış », « telsiz telgraf-cılık » dersleri görmeleri, muntazam spor yapmaları da temin edilecektir.

Bilhaze bu lokaller, « Türkkuşu » şubelerinin bulunduğu bütün şehirlerimizde açılacak ve bunların gençliğimizin zevkle toplanacağı temiz bir ilim yuvası haline getirilmesi; kısa zamanda erişilecek bir gaye olacaktır.

Yalovada « 7 » köy tamamen çekirgiden kurtarılmıştır. Önmüzdeki yıl da mücadeleye şiddetle devam olunacak ve bu suretle yakında İstanbul kazalarına « çekir-geli » tek bir yer bırakılmıyacaktır.

Yeni Pullar

Bu günden itibaren satışa çıkarılıyor

Harf inkılabımızı pulların üstünde tebarüz ettirmek için İsviçrede yeni pullar bastırılmakta olduğuna yazmıştık.

Muhtelif serilerden ibaret olan bu yeni ve zarif pullar şehrimize gelmiştir.

Bunlardan « 100 » bin tanesi yarından itibaren İstanbul ve Ankara postahanelerinde ve peyderpey de diğer posta merkezlerinde satışa çıkarılacaktır.

Yeni Türk - İtalyan ticaret muahedesi

Ankarada yapılan müzakereler neticesinde 15 Teşrinisanide imzalanıp dün meriyete giren Türk - İtalyan ticaret anlaşması hükümleri hakkında dün gümrükler idaresine resmen tebligat yapılmıştır.

Ankarada yapılan müzakereler neticesinde 15 Teşrinisanide imzalanıp dün meriyete giren Türk - İtalyan ticaret anlaşması hükümleri hakkında dün gümrükler idaresine resmen tebligat yapılmıştır.

Yakalanan Yankesiciler

Muhtelif tarihlerde bazı kimselerin yankesicilik suretile paralarını çalan Gülseref, Karagümrük-lü Zeki, Portakal Mehmed ve Cafer adında dört sabıkalı yakalanarak adliyece verilmişlerdir.

Muhtelif tarihlerde bazı kimselerin yankesicilik suretile paralarını çalan Gülseref, Karagümrük-lü Zeki, Portakal Mehmed ve Cafer adında dört sabıkalı yakalanarak adliyece verilmişlerdir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır. Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

« Çok kötü... Bilmezsin ne kadar üzüldüyüm? Lâkin, ne yapabiliriz?... »

« Ne mi yapabiliriz? Sen, hiç bir şey bilmiyorsun? »

« Ne var ki? »

« Ayol... Bütün millet padişahın aleyhinde... Hattâ Hüseyin Avni paşa ve arkadaşları, Sultan Azizi hal'etmek için tertibat almışlar... »

« Bundan ne çıkar? »

« Ne mi çıkar?... Her şey çikar... İkimiz de kurtuluruz... »

« Doğru... O vakit çocuğumuza da sahib oluruz, değil mi? »

« Orası biraz şüpheli... »

« Neden? »

« Neden olur mu?... Herkes onu senden değil, padişahın olduğuna kanidir de ondan... »

« Ne yapmalıyız öyle ise? »

« Yapılacak yegâne şey... Hüseyin Avni paşa; adamlarından bir el bulup birleşmek... »

« Sonra? »

İtlâf Edilen Çekirgeler

Çekirge geçen yıllara nazaran % 90 azaldı

Mahsulümüze zarar veren çekirgelerin itlâfı için muhtelif min-takalarda bu yıl da esaslı müca-deleler yapılmıştır.

Mücadeleden alınan neticeler birer raporla vekâlete gönderil-mektedir.

Bu yıl; yalnız Samsun merkez köylerinde « 140 » hektarlık bir sahada 323.380 kilo çekirge imha olunmuştur.

Bafra kazasında da « 961 » hektarlık bir sahada yapılan müca-delede öldürülen çekirge miktarı 422.900 kilodur.

İstanbul'da çekirge mücadelesine yine bu yıl ehemmiyetle devam olunmuştur.

Ezcümlâ « Çatalca », « Silivri », « Bakırköy » ve « Yalova » kazalarında « 18 » bin « 500 » kilo çekirge itlâf olunmuştur.

« Bakırköy » de de çekirgelerle şiddetli surette mücadele olunmuş ve buradaki çekirgelerin miktarı geçen yıllara nazaran % 85-90 derecesinde azalmıştır.

Yalovada « 7 » köy tamamen çekirgiden kurtarılmıştır. Önmüzdeki yıl da mücadeleye şiddetle devam olunacak ve bu suretle yakında İstanbul kazalarına « çekir-geli » tek bir yer bırakılmıyacaktır.

Izciler Şehrimize Döndüler

Türkkuşu talebeleri de geldiler

Cumhuriyet Bayramı şenliklerinde hazır bulunmak üzere Ankaraya gitmiş olan izcilerden bir kısmı evvelki sabah ve diğer bir partide dün sabah şehrimize dönmüşlerdir.

Son kafilâ de bu sabah şehrimize gelmiş olacaktır. Bunların arasında bulunan Trakyalı orta mektep ve liseli izciler; dün akşamki ve bu sabahki trenle yerlerine avdet etmişlerdir. Aynı maksatla hükümet merkezimize gitmiş olan İstanbul ve Edirneli « Türkkuşu » gençleri de dün şehrimize dönmüşlerdir.

Bu « 84 » gençten « 27 » si Edirne'den geldiklerinden akşam; hem - şehirleri izcilerle beraber 17 genç te Edirneye gitmişlerdir.

Eminönü Halkevi binası

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Yeni Eminönü « Halkevi » binasının süratle inşası için dünden itibaren temellerin kazılmasına başlanılmıştır. Bu binaya « 100 » bin lira sarfolunacaktır.

Ancak; elde 60 bin lira mevcut olup 10 bin lira da yakında Parti Genel Sekreteri tarafından verilecektir. Geriye kalan « 30 » bin lira da temin olunduğu takdirde inşaat « 6 » ay içinde bitirilecek-tir.

Şehir işleri

Yeni seçilen Şehir Meclisi dün ilk toplantısını yaptı

Daimî encümen olduğu gibi bırakıldı, kâtipler değiştirildi, reis vekilliklerine eskileri seçildi

Yeni seçilen Şehir Meclisi dün saat 15 te Valinin başkanlığında toplandı. Riyaset divanı intihabı neticesinde birinci ve ikinci reis vekilliklerine eski reis Necip Serdengeçdi ile Tevfik Nuri seçildiler. Kâtipliklere Meliha Avni Suzen, Refika Hulusi Beyce, Abdülkadir Mina, Ekrem Tur getirildiler.

Gizli rey ile daimî encümen intihabına geçildi. Reylerin tasnifi neticesinde halen bu encümende az olan Avni Yağz, Müfit Kural, Tevfik Amca, Suphi Artel, Selâmi Sedes, Refik Ahmet Sevengil, Hayro Oğuz, Asım Engin tekrar seçildiler.

14 imzalı bir takrir okundu. Bunda büyüklerimiz tazim tel-grafları çekilmesi isteniyordu. Bu takrir ittifakla ve alkışlar arasında kabul edildi. İkinci celsede bazı evrak ve teklifler aid oldukları encümenlere havale olundu. Cumaya toplanılmak üzere içtimaa geç vakit nihayet verildi.

Yeni meclisin ilk toplantısı dolayısıyla Büyük Şefe, Meclis Reisine, Başvekil ve Dahiliye Vekili birer telgraf çekilmiştir. Bu telgraflar şudur:

Reisicumhur Atatürkün yüksek huzurlarına

İstanbul umumî meclisi 3 üncü intihap devresinin ilk toplantısına başlarken İstanbul vilâyeti halkının mümessilleri Cümhuriyet Halk Partisi mensubu ve namzedi olarak umumî mecliste yer almış olan İstanbul halkı mümessilleri partilerinin rejimine sarsılmaz bağlılıklarını izhara ve yüksek varlıklara karşı duydukları derin saygının bu içtima vesilesi ile iblâğına ittifakla karar vermiştir.

Şahsi saygılarımla birlikte arz ederim.

Vali Muhiddin Üstündağ

Başvekil Celâl Bayar Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kayaya aynı mealde fakat ayrı ayrı birer telgraf çekilmiştir. Bu telgrafın metni de şudur:

İstanbul umumî meclisi üçüncü intihap devresinin ilk içtimasını bugün aktetmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi mensubu ve namzedi olarak umumî mecliste yer almış olan İstanbul halkı mümessilleri partilerinin rejimine sarsılmaz bağlılıklarını izhara ve yüksek varlıklara karşı duydukları derin saygının bu içtima vesilesi ile iblâğına ittifakla karar vermiştir.

Şahsi saygılarımla birlikte arz ederim.

Vali Muhiddin Üstündağ

Meclisin bu kararını yerine getireceğimi bildiriyorum.

At'na Katina Meselesi

Tahkikat bitmek üzere

Döviz ve altın kaçakçılığı ve genç kadın ve kızları fuhşa teşvik etmekten suçlu olarak adliyece verilmiş olan randevucu At'na ile yardımcı Katina hakkında tahkikat dördüncü sor-gu hâkimliğinde devam edilmektedir. Dün de Halide adında bir bayan şahit olarak dinlenmiştir. Tahkikatın dört beş güne kadar biteceği tahmin edilmektedir.

Denizde bir çarpışma

Yolcu salonu açıklarında liman idaresine ait 13 numaralı İsmail kaptanın idaresindeki romörkör Boğaza doğru gitmekte olan Hasan kaptanın idaresindeki Erol motorünün baş tarafına çarparak hafif surette hasara uğratmış romörkör direği kırılmıştır.

Yolcu salonu açıklarında liman idaresine ait 13 numaralı İsmail kaptanın idaresindeki romörkör Boğaza doğru gitmekte olan Hasan kaptanın idaresindeki Erol motorünün baş tarafına çarparak hafif surette hasara uğratmış romörkör direği kırılmıştır.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Bir İngiliz mühendisi geldi

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

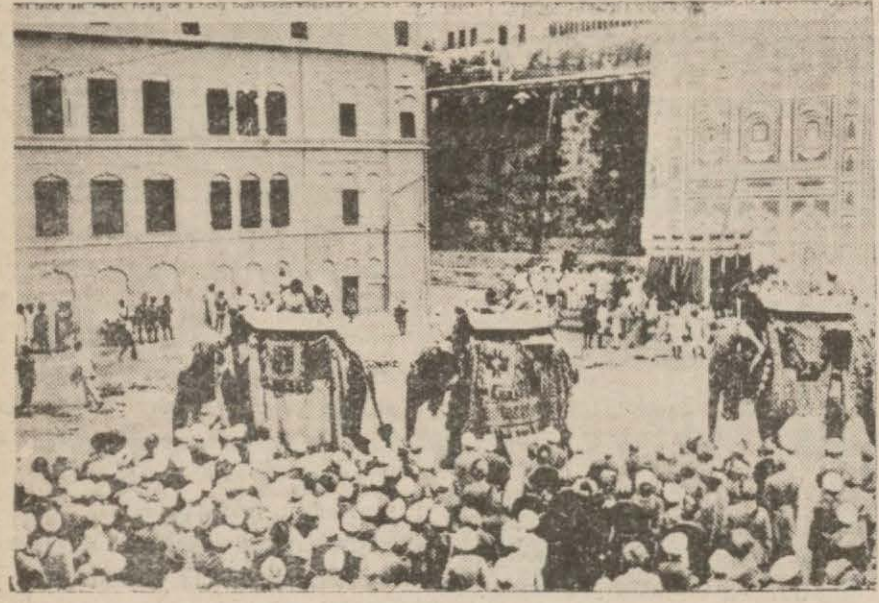
Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

Karabük fabrikalarının inşaatı deruhde etmiş olan İngiliz şirketi mümessillerinden M. Edvin dün sabah İngiltereden şehrimize gelmiştir.

Mumailayh İstanbul'da 1 hafta kaldıktan sonra Karabük'e gidecektir.

YENİ MESELELER

Almanyanın müstemleke talebelerini İngiltere müsaid karşılamadı İtalya - Almanya ittifakı müstemleke meselesini nasıl halledecek?

Fransa ve İngiltere yeni ve ehemmiyetli bir mesele karşısında bulunuyorlar

Alman gazetelerine göz gezdirildiği zaman devamlı surette yazılan bir bahse tesadüf ediliyor: Fransa ile İngilterenin silâhlı maları!

Son zamanlarda Fransa yeni baştan silâhlı olmak için var kuvvetle, bütün servetile çalışmak yolundadır. İngiltere son zamanlarda silâhlı faaliyetini arttırdıkça artırdı. Bu uğurda İngilterenin bütün varlık membarları işletilecek. Gün geçmiyor ki denizde, havada ve karada mevcud kuvvetlere yenilere ilâve edilmesin.

İşte Alman gazetelerinin meş-

gul olduğu da budur. Görülüyor ki İngiltere ile Fransanın silâhlanmaları karşısında Almanlar da bir türlü lâkayd kalamıyacaklardı. Yalnız dikkat edilen bir nokta varsa o da Almanyanın bu hal karşısında telâşa düşmediğini, bilâkis vaziyeti soğukkanlılıkla seyrettiğini söylemek cihetinin unutulmadığıdır. Meselâ bugünkü Almanyanın en ileri bir gazetesi olan Beobahter bu sene Almanyanın muvaffakiyeti bilhassa askerlik cihetinden olduğunu yazıyor ve Almanyanın kuvvetini anlatırken sonra diğer devletlerin silâhlı faaliyetine geçerek bahse bu tarzda devam ediyor. Alman matbuatının bu yoldaki neşriyatından çıkan bir netice daha vardır ki o da hem bir taraftan telâş eder görünmemek, hem de diğer devletlerin silâhlı faaliyetine karşı lâkayd kalmadığını göstermektedir.

Yalnız şunu da ilâve etmeli ki Almanlar mümkün olursa silâh-

lanma yarışını durdurmak için İngiltere ve Fransa ile Almanya arasında bir anlaşma elde etmenin imkânlarını aramaktan geri durmamaktadır. İngiltere silâhlı yor, Fransa silâhlı yor diye telâşlı telâşlı yazılar yazarlar bu nun sonu fena olacağını söylemek rolü Berlin - Roma mihverinde İtalyan gazetelerine bırakılmış görülmüyor. Çünkü Roma matbuatının da bu mevzu üzerinde heyecanlı yazılar yazdığı görülmektedir.

Alman gazeteleri de İtalyan matbuatında bu tarzda görülen yazıları, sütunlarına geçirerek tekrar etmeyi muvafık görüyorlar.

Alman gazeteleri içinde anlaşmak ve uzlaşmak noktasından en şayanı dikkat yazıyor yazan bu günlerde Allgemeine Zeitung oluyor. Çünkü bu gazete Fransa ile Almanya arasında bir anlaşma temini imkânından bahsediyor ve diyor ki:

Fransanın emniyeti öyle misaklarla temin edilemez. Fakat na - muskârane ve itimad verici bir teşriki mesai ile temin edilir. Bu da iki milletin hayatî haklarına karşılıklı hürmetle olabilecektir.

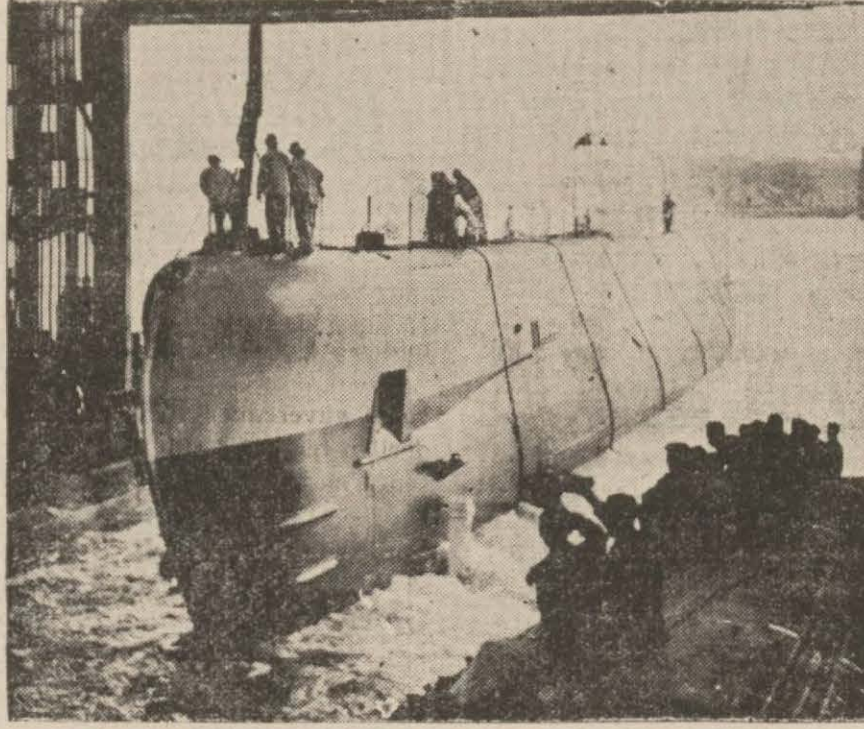
Diğer taraftan şayanı dikkat olan bir hâdise de Alman İktisad Nazırı Doktor Funk'un yeni bir nutuk söylemesi olmuştur. Berlin bildirildiğine göre bu nutuk çok manalı olmuştur. İktisad Nazırı her memleket ile iktisadî sahada teşriki mesai için Almanyanın hazır olduğunu söylemekle beraber bilhassa Fransa, İngiltere ve Amerika ile Almanya arasında iktisadî teşriki mesai lâzım olduğundan ehemmiyetle bahsetmiştir. Hattâ Nazır daha ileri giderek İngiltere ile Amerika arasındaki ticaret muahedeseine Almanyanın da iştirak etmeğe hazır bulunduğunu anlatmıştır. Bu muahede henüz aktedilmemiştir. İngiltere ile Amerika arasında bunun için müzakerelere devam edilmektedir. Almanya iktisadî sahada İngiltere, Fransa ve Amerika ile teşriki mesai ettiği takdirde bu kendisi için çok ehemmiyetli olacaktır. İktisad Nazırının işaret ettiği bir noktadır.

Almanya için bu teşriki mesai pek ehemmiyetli olduğu gibi diğer taraftan müstemleke davası da gazetelerde tazenlenmektedir.

Alman matbuatının bu bahsi ta-

zelemesi için yeni bir sebep de yok değildir.

Umumi Harbden sonra elinden alınmış olan ve galibler arasında taksim edilen müstemlekelerin tekrar Almanya'ya iade edilip edilmeyeceği bahsi ortaya çıkar çıkmaz bütün İngiliz imparatorluğu dahilinde bir hareket başgöstermiştir. Almanya ne istiyor?

Eski müstemlekelerinin kendisine verilmesini değil mi? Bugün o müstemlekeler yerleşmiş olan İngilizler ise buna karşı:

— Hayır, diyorlar, bu buraya yerleşti. Yirmi seneberi oturuyoruz. Mal, mülk sahibi olduk. Almanlar buraya gelirse bize de buradan gitmek düşecek. Onun için biz buraları tekrar Almanya'ya iadesine razı olamayız.

İngiliz gazetelerinde görülen neşriyattan 'Son Telgraf' daha evvel bahsederken İngilizlerin müstemlekeler için ileri sürdükleri noktai nazarları ne olduğunu hulâsa etmiştir. Bu tarzda neşriyat devam etmektedir. İşte şimdi Alman matbuatının müstemleke meselesi etrafındaki yazıları da hep İngiliz ipmatarlığı dahil-

de göze çarpmakta olan bu harekete karşı oluyor. Alman gazetelerinin dediğine göre müstemleke meselesini İngiltere müzakere edecektir. Fakat bunu kendi isteği bir zamanda müzakere etmeyi, ona göre zemin hazırlamayı muvafık görüyor. Eğer böyle hazırlanmış, tertib edilmiş bir zamanda müzakereye girişilecek o-

lar. Bu gidişle müstemleke meselesinin ne vakit müzakeresine girişileceğini kimse tayin edemiyor. Fakat bu meselenin orta Avrupa işleriyle alakadar olduğu göze çarpmaktadır. İtalyanın Orta Avrupada Macaristanla Lehistanın memnun edilmeleri taraftarıdır. Bunun manası Çekoslovakya'yı bir kere daha taksim ederek Macarların istediği yerleri Macarlara, Lehlerin istediği yerleri de Lehler vermektedir. Şimdiye kadar Almanya bir kere Südeteri aldıktan sonra Lehistan ve Macaristanın arzularının yerine gelip gelmemek meselesine lâkayd görünmeğe başlamıştır. Halbuki İtalyanın noktai nazarı bütünüdür. Romanın istediği şey Macarlarla Lehlerin memnun edilmeleridir.

Şimdi Berlinin iyi malûmat alan mehafiline söylendiğine göre artık Almanya ile Lehistan arasında bir anlaşma olacaktır. Buna göre Berlin, Karpatlaraltı Rusya denilen yerin Lehistan ve Macaristanın doğru bulmaktadır. Bu hususta Varşova ile Berlin arasında müzakereler oluyor. Bu müzakerelerin yakında neticelenmesi beklenmektedir. Şimdiye kadar Berlin - Roma mihverinin sağlanmasından çok bahsedilmiş ve bunun her türlü imtihanlara karşı sağlanıldığı tekrar olunmuştur. Şimdi İtalyanın noktai nazarı Berlinin kabul ettiği anlaşılıyor. Buna göre İtalya Orta Avrupa işlerinde sözünü geçirtmiş olacak demektir. Buna karşı ise İtalyadan beklenen bir şey vardır ki o da müstemleke davasında Almanyanın noktai nazarına tamamiyle müzaheret etmek olacaktır.

Lehistan ile Macaristan arasında müsterek bir hudud vücutte getirilmesi meselesinde İtalyanın el altından gerek Varşova ve gerek Peştenin arzularına müzaheret ettiği şimdiye kadar gizli kalma-

— Ne şeker şey? — Bunu o kadar yavaş söylemişti ki, kendisine en yakın bir arkadaş için ancak duyabilmişim. — Tam o sırada bir hâdise oldu. Cemilin karısı kocasının yüzüne dik dik baktı. — Onu geçen kadın için mi söyledin Cemil?

Cemil derhal toparlanarak — Hangi kadın? Kadın geçtiğini görmemiş. dedi ve karşılıklı si-nemanın afişini gösterdi. Büyük harflerle yazılmış filmin ismini hep birden okuduk: — Ne şeker şey? — Yakayı kurtardım. dedim ve öyle de oldu. Gerçi Cemilin karısı pek böyle şeyleri yutacak cinsten değildir ama, ne de olsa tevlin müstemlekeyi karşısında skandal yapamazdı.

Karım da vaziyetin nezaketini idrak ederek derhal araya girdi: — Canım lâfımı kesmeyin. Ne diyordum? Evet, genç kıızı biraz fazlaca yapmacıklı buluyorum. Bence bu gibi rollerde en ziyade dikkat edilecek şey.....

Tenkidine devam etti. Firtına geçmişti. Bir tütcü dükkânından iki puro aldık. Birini Cemil, birin de ben tüttürerek gene yavaş yavaş yolumuza devam ediyorduk. Sokaklardan

gelecek ve Berlin - Roma mihverinin sağlanıldığı gösterilmek istenecek görünüyor.

HİKÂYE

— Geçen akşam az kalsın farkında olacaktı. Sen de bazan öyle kendini kaybediyorsun ki. ödüm patladı.

— Aldırma. — Evet! Burada bol keseden atıp tutmak kolay. Fakat karının karşısına geldin mi Dilini yutmuş gibisin.

— Şurasını iyi bil ki kılıbkılar kadar karılarını aldatan bir başka mahlûk yoktur. Gülistüler.

Ben, Cemil, karım ve karısı Beyoğlu caddesinde ağır ağır yürüyorduk. Sokaklar tenha. Karım, biraz evvel birlikte gördüğümüz filmin tenkidini yapıyor. Onu dinliyoruz. Bir pastacıdan nefis bir kadın çıktı. Yanımızdan geçerken Cemil kolumu dürttü, ve yavaşça mırıldandı:

— Ne şeker şey? — Bunu o kadar yavaş söylemişti ki, kendisine en yakın bir arkadaş için ancak duyabilmişim.

— Tam o sırada bir hâdise oldu. Cemilin karısı kocasının yüzüne dik dik baktı. — Onu geçen kadın için mi söyledin Cemil?

Cemil derhal toparlanarak — Hangi kadın? Kadın geçtiğini görmemiş. dedi ve karşılıklı si-nemanın afişini gösterdi. Büyük harflerle yazılmış filmin ismini hep birden okuduk: — Ne şeker şey? — Yakayı kurtardım. dedim ve öyle de oldu. Gerçi Cemilin karısı pek böyle şeyleri yutacak cinsten değildir ama, ne de olsa tevlin müstemlekeyi karşısında skandal yapamazdı.

Karım da vaziyetin nezaketini idrak ederek derhal araya girdi: — Canım lâfımı kesmeyin. Ne diyordum? Evet, genç kıızı biraz fazlaca yapmacıklı buluyorum. Bence bu gibi rollerde en ziyade dikkat edilecek şey.....

Tenkidine devam etti. Firtına geçmişti. Bir tütcü dükkânından iki puro aldık. Birini Cemil, birin de ben tüttürerek gene yavaş yavaş yolumuza devam ediyorduk. Sokaklardan

gelecek ve Berlin - Roma mihverinin sağlanıldığı gösterilmek istenecek görünüyor.

birinden serçe gibi sıçırarak bir kadın daha çıktı. Ama bu hakikaten güzeldi. Bu defa Cemil, büyük bir ihtiyatsızlık ve dalgınlık eseri olarak demin sağ tarafında olduğum için beni zannederek karısının kolumu dürtmez mi?

E, bunun tevile müsaid hiçbir tarafı olmadığı için kadın aldıtı ve âdetâ gelen geçen tek tük yolucuyu yerinde alıkoyarak bizi baktıracak kadar yüksek sesle başladı kocasına çıkışmağa.

Biz, karı koca teskin etmek istedik. Olmadı. O «Bir yanlışlık oldu.» diye tevile etmek istedi, olmadı. Kadını ikna etmek mümkün olamıyordu.

Onları evlerine kadar götürdük. Ağlamaları, sızlamaları, bay-gınlıkları içinde terkederek bir döndük.

Sabaha kadar uyumamışlar. E, müsaade ederseniz şunu söyleyeyim ki, hangi kadın olsa buna tahammül edemezdi.

Birkaç gün sonra — İhtiyatsızlığının cezasını çektin. dedim.

— Aldırma! dedi. — Evet, Cemilde bir değişiklik görmüyordum. Sebebi sor-

— Anlaştık! dedi — Nasıl?..

Pek sade bir şey anlatıyordum gibi aynen şunları söyledim: — Bundan sonra ben hareketimde serbest kalacağım. Karım benim başka kadınlarla olan münasebetlerine asla karışmayacağım. Hattâ kadın dostlarını eve çağır-sam, onlarla başbaşa saatlerce kalsam gene gık demeyecek.

Karısının sözünden bir damla dışarı çıkamayan Cemili ve damla-fak bir bakışın manasını ifade-miyen karısını tanımasaydım bir-na ben de inanacaktım. Fakat bu sözler âdetâ bana tanımadığım bambaşka bir kulübün ağzından işitişmiş gibi geldi.

Gayri ihtiyarî mırıldanmaya başladım: — At martini Debreli Hasan. Bahsin üzerinde çok durmadık. Zira ehemmiyet vererek işi kurcalamaya bile lüzum görmedim.

— Cemilin bugün de öğünecek tuttu. dedim ve geçtim. İnsanlar böyledir. Yapamadıkları şeyleri öğrenerek iddia etmek-ten zevk alırlar. Ademi iktidarı o-zanlar kadın avcılığından, zül-gürt irsifandan, sıkı ada-lesinden, çirkin cazibesin-den bahseder. Bu ezeli bir nizam-dır. Kendinde olmıyan ve olmı-yını özlediği meziyetleri var-mış gibi döker sayar. Ama bu yalan-ına kimse inanmaz kendinden baş-

Cemil de bugün bu zaafa kapıl-mıştır hükmünü verdikten sonra bunu üstünde durmaya değmes-bir öğrenme olarak telâkki etmiş-tim.

Dün, Cemilin evine gittim. Onu yazı odasında daktilosile karşı karşıya rakı içerken buluyordum ki:

— Mutlaka karısı seyahate çıkmıştır... dedim.

Cemil beni başından savmak istediği gibi:

— Karımı görmek istemez misin? İçeride, galiba yeni bir romana başlamış, onu okumakta mesgul... dedi ve ilâve etti: Kar-

(Devamı 7 inci sahifede)

BU AKŞAM
MELEK
SİNEMASINDA

1938 senesinin en çok sevilen artisti
ROBERT TAYLOR ve
üfil eden: ilâhi Yıldız
JEANNE HARLOV'un
son, fakat en nefis Şaheseri

Tatlı Günah

Fransızca Sözlü, İnce — eğlenceli — Komedi

Ayrıca: İKİ KİŞİMLİK RENKLİ MİKİ MAVS ve
Paramund Dünya Havaşileri

Dikkat: Bu akşam için numaralı biletlerin erkenden alınması
rica olunur. Telefon : 40868

— 7 —
Üç ay sonra, yine bir geceydi... Koyu, karanlık, ruhu sıkı, gözleri bulandıran bir gece! Ne ay, ne ışık!
Refik nefes nefese:
— Oh, ne kadar yorulmuş?
Diye, geldi, dar, uzun, tenha bir sokakta ve iç-içe uzayıp giden tahta evlerden birinin kapısı önünde durdu. Baktı: Kapı aralık. Çalmıya lüzum yok!
— Acaba neden açık kalmış?
Dedi, sonra:
— İhtimal ev sahibinin misafirleri gitmiştir. Diyerek, usulca içeriye girdi. Evin içinde çıt yok! Her taraf kapkaranlık.
— Hepsini uyumuş. Ben de çok geç kaldım ya!
Diye söylene söylene bir kibrit çaktı, bunun zayıf ve ölgün ışığıle merdivenlerin ucuna basa-basa gürlütüsüz yukarıya çıktı. Harab, tahtaları birbirinden ayırık, ovula ovula rengini kaybetmiş ve güvermiş bir sofada durdu. Zaten, bütün evde bu iki kattan ibaret ya! Aşağıdaki iki oda ev sahiblerinin, yukarıda iki oda bir sofa da onların, hepsi bu... Hepsini bu kadar. Refik, sofada bir kibrit daha çaktı, birkaç adım yürüdü ve sağdaki kapıyı açtı. Ayakları gürlüldü etmesin ve:
— Uyandırmayayım...
Diye parmaklarının ucuna basıyordu. Fakat,

İZTIRAB ÇOCUCU
Edebi Roman No. 149 Yazarı Etem İzzet BENİCE

nafile. Tahtalar gacırdıyor, yine gürlültü oluyordu. Kapının gacırdaması da gürlültüyü bütünü art-tırdı ve bütün gayetine rağmen kapısını açtığı odada uyuyan kadın uyanı!

Burası: Basık tavanlı, küçük, sıvaları yer yer dökük, çıplak duvarlı bir oda. Pencerelede uydurma birer tül perde var. Yerde yanyana serilmiş, mukavva kalmışında iki yatak ve... üzerlerinde mitil yazma yüzü birer yorgan! İçindeki eşya bundan ibaret ve bir iki sandalye! Mitil yorganına sarılıp uyuyan kadın uyanır uyanmaz sıkı bir hayalet gibi yorganı sırtında yatağın içinde doğruldu, — Geldin mi Refik? — Dedi. Sonra, hemen yataktan çıktı, — Kibritini bana ver...
Diyerek kutuyu Refiğin elinden aldı, sandalye

üstündeki küçük ve kırık şişeli petrol lâmbasını yaktı; oda hafif, gölgeli ve loş bir ışıkla aydınlandı, kadının yüzü bu solgun ışık içinde göründü: Ferhundenin yüzü... Onun kahr çeken, fakat, sadakatini kaybetmeyen yüzü... Onun elem yaşları ile solan, fakat, aşk bağına adanmış iki pürnür muhabbet kandelili gibi daima pırıldıyorak coşkun safetini muhafaza eden gözleri... Onun şimdi me-serretten titriyen, fakat, kederle arkadaşlık ettiği mihnetengiz günleri henüz unutmıyan mahzun sesi: — Refik, niye bu kadar geç kaldın? Sabahle-yin erken kalkıp fabrikaya yetişmek için seni bek-leyemedim!
Refik, damarlarına yayılan kaynar, hummaalüd bir saadet haz ve heyecan ile karısına doğru ilerle-di:

— Karıcığım geç kaldım, fakat işlerimi düzelt-tim de geldim!
Dedi, ilâve etti:
— Yarın sabah artık sana bir fabrikaya filân gitmek yok! Çağaloğlunda da küçük bir ev kirala-dım. Bir iki güne kadar gideceğim.
Sonra... dudaklarını uzattı, Ferhunde de uzattı, iki dudak bir an kilitlendi, mühürlendi, sadık ve meş'ud heyecanlarla öylece kaldı!
Daha sonra... Öbür yatağın başucuna gitti, ye-re diz çöktü, mışıl mışıl uyuyan ve biraz terliyen: Güzel, şirin, şüh, kumral saçlı; hafif, çok hafif, be-yazdan pek az ayırık esmer; küçük, ağır, küçük burunlu, lâciverde gözlü, narin, sülün yapılı; cazib, ahenktar sesli küçük kızın alındaki ter birikinti-sini sildi, dudakları gayri ihtiyarî yavrusunun ku-laklarına gitti, içten gelen enin karışık bir inilti ile:
— Ben kendime iztirab çocuğu... diyordum. Sanki, sen nesin zavallı çocuk?
Dedi ve... mırıldandı:
— Ne kadar da zayıf!
Fakat, birdenbire dehşetle titredi ki, gözün-den damlıyan yaş birdenbire kurudu ve... bu titreyiş sanki ona maziyi, mazinin bütün namerd hatırala-rını unutmak için bir ihtar oldu; tekrar dudaklarını kızının kulaklarına ve yanaklarına götürdü, Meserrtle öptü... Öptü:
— Kızın Meral... Oooh!
— BİTTİ —

HITLER:3

Meşhur kitabını nasıl yazdı?.

Kayatının büyük bir kısmı mücadele ile geçmişti.

Alman devlet reisinin 924 te nasıl firkasını teşkil ederek nihayet mahkûm olduğu ve hapishanede geçirdiği hayatı bir iki gün - ilmektedir. Landsberg kalesinin baş gardiyanı tarafından verilen mahkûmat dün yazılmıştı. Bunun alt tarafı da bugün yazılıyor. Baş gardiyan anlatmakta devam ediyor:

— Şunu da bilhassa söylemek lazım geliyor ki Hitler ile arkadaşlarının bir toplantıları sırasında biz, yani benimle birkaç gardiyan arkadaşım bize verilmiş olan talimattan az çok harice çıkıyordu. Çünkü biz de söylenen şeyleri dinliyor, onların toplantılarından istifade ediyorduk. Hitler söz söylerken bizi pek ziyade alâkadar ediyordu. Hitlerin sözleri bizim için son derece ehemmiyetli idi. Nihayet haziran son-

Bunlardan biri Hitler'e sordu: — Adolf Hitler, söyle, nerede sin?...

Hitler bu suale gülerek şu cevabı veriyordu: — Ben mi?... Buradayım işte!.

— Peki... Seninle konuşacak lâfımız var.

Sonra arkadaşlarına dönerek bu adam soruyordu:

— Çocuklar, hepimiz burada mı siniz?..

Çocuklar dediği arkadaşları tuhaf tuhaf şeyler almışlar, sözde silâhlanmışlardı. Ellerindeki silâhları birbirine vurarak:

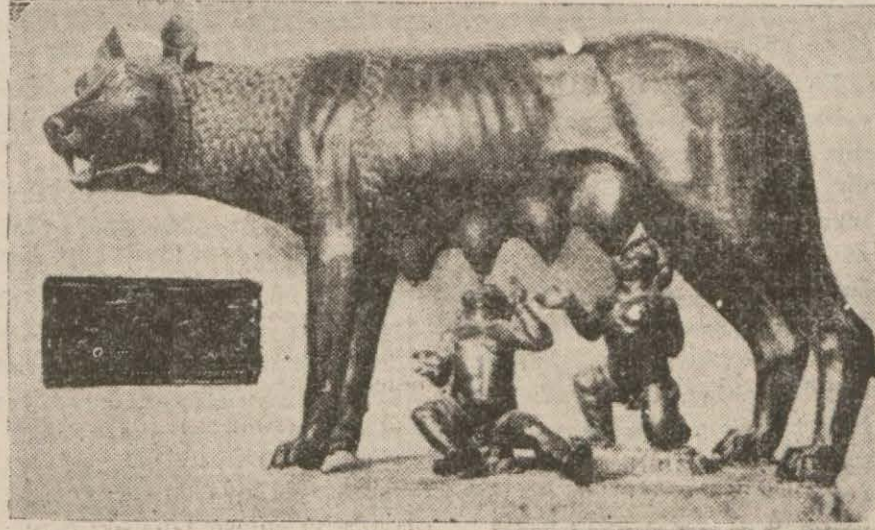
— Evet.. Buradayız!.. diye bağırıyorlardı.

Başları olan adam o zaman bunlara şu emri verdi:

— Peki... Öyle ise şu mahkûm hakkında kararımızı verelim!.. Mahkûm dedikleri Hitlerdi. Bu suretle Hitlerin muhakemesi sı-

Şehirleri müdafaa eden hayvanlar.. Sen Malo'nun Kurdu, Beziyer'in deveesi ve Bern'nin ayısı...

Istrazburglular leylekleri, Venedikliler de güvercinleri niçin severler?..

Romada Kapitol müzesinde bulunan Remüs ve Romülüs kurdu

İnsanlar, her devirde beldelerini muhafaza edecek tanrılar aramışlardır. Sen Malonun kurtları, Strazburg leylekleri, Beziyerin deveesi gibi kartajın da arslanları vardı.

Eskilerin inandıkları bu nüfuz hor görmeğe, aslı olmadığını iddia etmeye hakkımız var mı?...

SEN MALONUN KURTları
Beldelerin armaları üzerinde çiçekli tezyinat arasında bir de hayvan resminin görünmemesi pek enderdir.

Sen Malo'nun armasında bir köpek, Beziyerinkinde bir deve, Berninkinde de bir ayı resmi vardır. Bu bir fantezi değil, pek eski ve tarihî bir hatırayı, bir efsaneyi teyid etmektedir.

Sen Malodaki bu resim, on iki köpeğin gece saat onda surları açarak limanda bağlı bulunan gemileri, hırsızlara karşı müdafaa ettiklerini hatırlatır... Bu bir sürü köpeğin havlaması korsanları korkutmuş ve kaçırılmıştır.

Beziyerin devesine gelince: İsannın doğuşundan üç yüz sene sonra bu şehre bir Afraditin gelişini hatıra getirir. Bu, okadar tatlı söz söylüyor, konuşuyordu ki Beziyer halkını alkışlıyor, nimetlere garketmek istiyordu.

Afradit, devesinin de alkışlanmasını istedi ve şerefine tertip olunan bir şenliğe onu da beraber getirdi. Deve şehirde kaldı. Yavruları, yavrularının yavrusu... Nihayet ihtilâl çıktı. O sırada her şey yakılıyor, kırılıyordu. Deve de boğazlandı. Sonraları resmi, şehrin armasına konuldu.

Brende, bir çukurun içinde bir kaç ayı vardı. Belediye tarafından muhafaza ve iase edilir.

Bunları seyre gittiğim gün yanımda iki asker duruyordu. Biri, elindeki çakıyı çukura düşürdü. Bir, iki demedi çukura atlamak istedi. Hazır bulunanlar güçlükle mâni oldular. Atlamış olsaydı, şüphesiz ayların pençelerinden kurtulamayacaktı.

Bernliler, isimlerini taşıdıkları bu hayvanlara karşı büyük bir hürmet ve muhabbet beslerler. Alman lisanında (Bern), iyi muayene gelir.

Zengin bir kadını, ayların iagesine sarfolunmak için senede 60 bin frank varidat getiren servetini terk etmiştir.

İSTRAZBURG LEYLEKLERİ
VENEDİK GÜVERCİNLERİ
İstrazburgluların leylekleri karşı izhar ettikleri sevgi sebebi nedir, biliyor musunuz?...

İstrazburg kilisesi yapılabi bin sene kadar oluyor. Ahali bu kilisenin gayet yüksek ve sağlam olmasını arzu ediyorlardı. Binlerce amele çalışıyordu. Ve bu muaz-

zam eseri ikmale muvaffak olamıyacaklarından korkuyorlardı. Günün birinde on kadar leylek geldi ve kulelerden birinin kösesine yuva yaptı. İşkeleleri kuran ameleler sevindiler. Yaptıkları kulenin sağlamlığına hükmettiler.

Marsilyada mühiş bir yangın

Koca mağaza bir saate yandı, kül oldu.
20 ölü, 18 yaralı, 63 kayıp var

Satıcı kızlardan biri: Merdivenler meş'ale gibi yanıyor, asansörler işlemiyordu. Pencereleden sokağa atılmaktan başka çare yoktu... diyor

Marsilyada, büyük bir mağazada yangın çıktığını ve birçok kim-selerin öldüğünü, yaralandığını ajanslar haber vermişti.

Son gelen Avrupa gazetelerinde buna dair birçok malûmat var. Aynen ahyozuz:

İki gün devam eden yağmur dinmiş, hava açmıştı. Halk, hafif bir soğukla rağmen sokaklara dökmüştü.

Kahvelerde, lokantalarda, barlarda radikal kongresinin içtiması (Devamı 7 inci sahifede)

Deniz ortasında, ateşler içinde...
Tayfalar; bir gece uğraşdıktan sonra
ateşi söndürmeye muvaffak oldular
Telsiz telgrafla verilen (imdad!) işareti üzerine
gemiler, Trans Atlantığın yardımına koştular

Atlantik denizinde, gece zifiri karanlık. (Şamplen), arta bir sevirle yoluna devam ediyor. Solanlarda orkestralar susmuş. Tayfalar, güvertede, makine dairesinde. Telsiz telgraf memuru da kamarmasında...

Birdenbire titriyor: Noktalar, çizgiler... Tehlike ve imdat işareti:

S. O. S. Doyçland, gemi ateşler içinde, yanyoruz!... 4409 şimal ve 47097 garptayız. S. O. S...

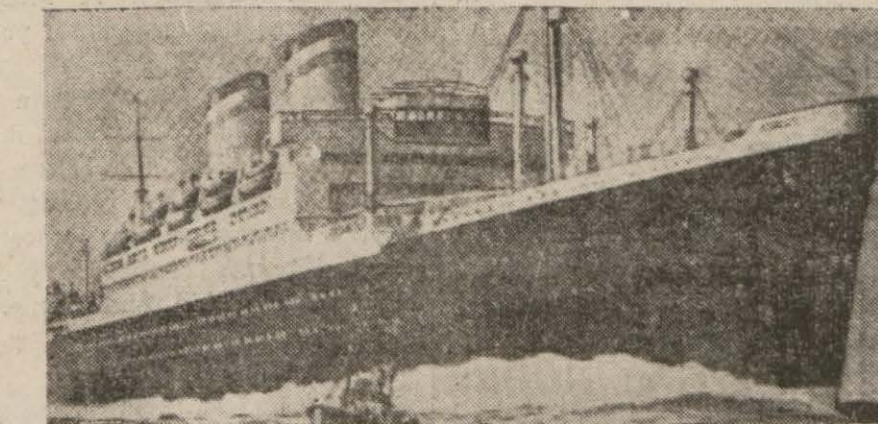
Kumandan telgraflı okuyunca derhal şu cevabı veriyor:

«Ateşe karşı koymaya çalışınız. Geliyoruz...»

İmdad işaretini, Şamplen gibi kırk vapur da almıştı. Londra, Pariste, NevYorkta, Tokyoda, hülâsa bütün dünyada herkes Doyçlandın batmakta olduğunu öğrenmişti.

Doyçland, Hamburg Amerika Toyn kumpanyasının en modern posta gemilerinden biridir.

Champlen ve Mantratan, Traveles, Öropa gibi büyük gemiler Doyçlandın yardımına koştular.

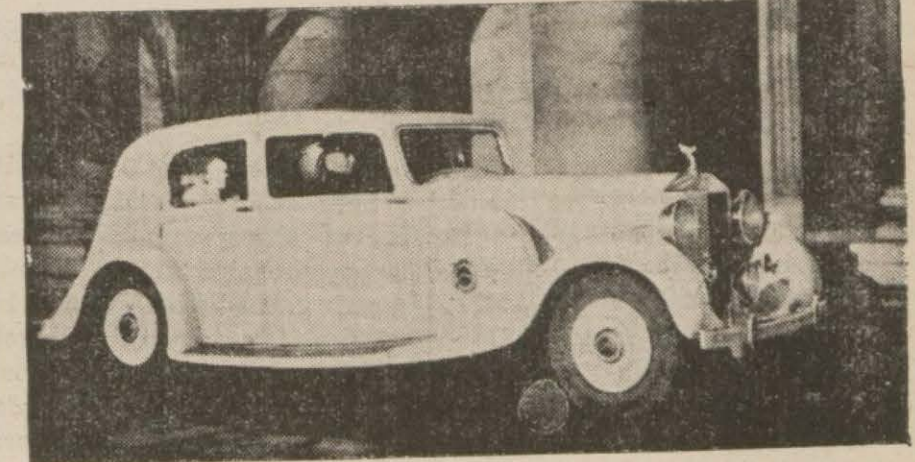
Saat 23 ü 22 geçiyordu. Salon-da bir kısım yocular dansediyorlardı. Bir kısmını da kamaraları-na çekilmişler, yatmışlardı. Birdenbire bütün yocular uyanırdı. Koridorlarda Hoparlörler: — Dikkat ediniz. Güverteye çıkınız. Tahliye kuşaklarınızı taktınız. Sıcak tutacak elbise giyiniz. Sokukkanlılığınızı muhafaza ediniz. Acele etmeyiniz. Vaktiniz var... Bremerhavenden Doyçland, ayın 20 sinde hareket etmişti. Cuma günü NevYorkta bulunacaktı. Gemide 591 yolcu, 400 de mürettebat bulunuyordu. Tahliye san-

Ne hoş rüya bu

Açlıktan ölüm derecesine gelen delikanlı derin bir uykuya daldı. Gözlerini açınca kendini mükemmel bir evde buldu. Etrafına bakındı:

“Ne hoş rüya bu!...,”
Diye söylendi

İnsan, daimî bir rüya içinde
yaşayabilir mi?...

Bu cidden garip, bambaşka bir hikâye. Fakat hakikat...

İşte, birkaç gün evvel bir Fransız doktorun anlattıklarını aynen naklediyorum:

1935 te İngilterede bir delikanlı vardı. Fakrû zaruret içinde yaşıyordu. Bazı günler aç yatıyor-du.

Bir ara, roman ve hikâye yazmaya teşebbüs etti. Yazdığı romanlarda, hikâyelerde tasvir ettiği adamlar büyük şatolarda ikamet ediyorlar, bol bol yiyorlar, içiyorlar, müreffeh bir hayat sürüyorlardı.

Fakat o, bunlardan kazandığı paralarla ancak odasının kirasını veriyor, haftada birkaç gün lokantaya gidebiliyordu.

Bir gece, büyük bir evin tavan arasındaki odasına geldi. Yorgun ve bitgin bir halde idi. Ayakta duramıyordu. Masanın üzerine bir deste kâğıtlı bir kurşun kalem vardı. Titrek ellerle şu satırı yazdı:

«Artık daha fazla tahammülüm kalmadı. Yarına çıkabilecek miyim, bilmem?...»

Ve soyunmadan yatağına uzandı. Anide gözleri kapandı, derin bir uykuya daldı.

NE GÜZEL RÜYA BU?...

Vilyam, rahat bir uykudan uyanan bir gözlerini açtı.

Öğlen vakti idi. Pencerenin ipek perdesi arasında süzülen ışıklar odayı aydınlatıyordu. Hayretle etrafına bakındı, şaşırıldı. Ne güzel bir oda idi bu... Sarı yaldızlı bir karyola, modern bir gardirop, tuvalet masası. Başucunda küçük bir Komod, üzerinde kristal bir sürahi ve bardak, ipek kaplı bir divan, ipekli yastıklar. Perde yumuşak tüylü seccadeler serili. Pencerenin kenarında küçük bir geridon, üstünde açık bir kitap...

Fakat o, bunlardan kazandığı paralarla ancak odasının kirasını veriyor, haftada birkaç gün lokantaya gidebiliyordu. Bir gece, büyük bir evin tavan arasındaki odasına geldi. Yorgun ve bitgin bir halde idi. Ayakta duramıyordu. Masanın üzerine bir deste kâğıtlı bir kurşun kalem vardı. Titrek ellerle şu satırı yazdı: «Artık daha fazla tahammülüm kalmadı. Yarına çıkabilecek miyim, bilmem?...» Ve soyunmadan yatağına uzandı. Anide gözleri kapandı, derin bir uykuya daldı.

— Şüphesiz rüya görüyorum. Fakat ne güzel rüya bu!... Diye söylendi.

HASTABAKIC, UŞAK, DOKTOR VE NOTER

Balkonda, hasır bir sandalye üzerinde kitap okuyan hasta bakıcı kız, derhal yerinden fırladı, yatağına yannı geldi. Genç, güzel, beyazlar giyinmiş bir hasta bakıcı hemşire... Vilyam yüksek sesle tekrar etti:

— Rüya-da görülen güzel hayallerden birisi. Bunun neden ileri geldiği malûm, zafiyetten...

Hasta bakıcı, yatağa doğru eğildi, okşayıcı bir sesle:

— Hayır! dedi. Rüya görmüyor musunuz. Derin bir uykudan uyanıyorsunuz... Hafif bir kahvaltı etmeniz lâzım... Yalnız birdenbire yataktan kalkayım demeyiniz. Zili çalayım...

Vilyam, başını kapiya doğru çevirdi. Acaba kim gelecekti? Hasta bakıcı gibi sevimli birisi mi, yoksa ekser rüyalarda görülen korkunç adamlardan biri mi?... Az sonra kapı açıldı. Siyah elbise, beyaz eldivenli bir usak içeri girdi. Elinde gümüş bir tepsi tutuyordu. Tepsinin üzerinde bir çay ibriği, sütlü güğümü, bir de fincan, küçük porslen tabaklarda reşel, tereyağı, ilh... vardı.

Hasta bakıcı hemşire gülümse-di: — Görüyorsunuz, dedi. Bunlar rüya değil, hakikat...

— Evet, bütün rüyalar böyledir. Daima: «Buruya değil, hakikat...» derler. Halbuki rüyadan başka bir şey değildir...

Cevabını verdi, hasta bakıcı telefonla birle görüşürken çayını içmeye başladı.

Bu sırada kapı açıldı, iki kişi geldi. Birisi yatağa yaklaştı, di-

(Devamı 7 inci sahifede)

Gölcük ve Kasımpaşa Tersaneleri

Öğrendiğimize göre harp ve muavin gemilerimizin tam olarak memleketimizde yapılabilmesi için Gölcükte esaslı ve modern bir tersane vücade getirilme üzere lazım gelen projelerin hazırlanması bitmiştir.

Tersane; kısım kısım ihale olunacaktır. Hollandalı bir grup tarafından çizilmiş olan plânın tatbikına bu suretle başlanmış olacaktır.

«Gölcük» yeni Türkiye'nin inşaa kudretini gösteren yepyeni bir şehir olmağa namzed bulunmaktadadır.

Şehrin plânı çizilmiş ve yeni imar hareketleri tamamlanmıştır.

Diğer taraftan şehrimizde; Halicteki Valde tersanesinin islahı hakkındaki çalışmalarda devam etmekte ve Denizbank fabrika ve Havuzlar müdürlüğü'nün Kasımpaşa'daki imalâthanesinin en modern bir müessese halinde tekemmülü için uğraşmaktadır. Denizbankın müdürlüğü; burada «su tankları», «küçük motörbotlar» ve emsali gibi deniz vesaitinin yerli emek ve yerli işçi ile yapılıp yapılacağına da ehemmiyetle tetkik ettirmekte ve bunu bir gaye olarak tamamlamaktadır.

İmalâthanenin tekemmülü ile bu kabil küçük merakibin; memleketimizde inşaa temin edilmiş olacağından bunlar için ecnebi deskâhlara müracaate lüzum kalmıyarak paramız harice çıkmıyacaktır.

Yeni «Gölcük» tersanesinde ise; en modern harp ve deniz vasıtalarının inşaa kabil olacak ve bu suretle yakın senelerde Türk ticaret ve harp filosu bütün aksamı yerli ilk büyük gemiyi kazanmış olacaktır.

Bu modern ve muazzam tersanemizin yeni şekilde faaliyeti geçmesiyle beraber İzmit hinterlandında yeni bir iş yeri doğmuş olacağından «Kocaeli vilâyeti»; «Gölcük tersanesi», «kâğıt fabrikası», «sellüloz fabrikası» ve ileride yapılacak olan büyük «kimya fabrikası» ile; Türkiye'nin başlıca sanayi ve iş merkezlerinden biri haline gelecektir.

Bu ise, mahallî halkın ve köylülerin kalkınmasında, iktisadî hareketlerin süratle inkişafında en büyük bir âmil olacak, vilâyetin çehresini süratle değiştirecektir.

«Gölcük» te işçiler ve memurlar için de modern evler ve kantinler yapılacak, vilâyet merkezi «İzmit» te de bunların her ihtiyacını karşılayabilecek eserler vücade getirilecektir.

Vurduğunu Zannederek Kaçmış

Kapalıçarşıda Ağa hanında oturan ve aynı yerde yorgancılık yapan Hasan isminde biri dün akşam bir kadın yüzünden arası açık bulunan ve aynı anda oturan Cafer isminde biri ile kavga tutuşmuştur. Kavga büyümüş ve Hasan tabancasını çekerek Caferin üzerine bir el ateş etmiştir. Çıkan kurşun Caferi isabet etmiştir. Tabanca ile ateş ettikten sonra Caferi vurduğunu zannederek kaçmış olan Hasan sabaha karşı memurlar tarafından yakalanarak adliyyeye teslim edilmiştir.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma nevrâljî, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde üç kase alınabilir.

İstifa Yerine Becayış

Paris, 2 (A. A.) — Dün kabine meclisinde Marşando'nun teklif ettiği tedbirler dolayısıyla nazır ile arkadaşları arasında çıkan ihtilâf bugünkü kabine toplantısında neticelenmiştir. Marşando, bilhassa kambyo murakabesini ihtiva edip dün çizilen programla iktifa edilmesi ise de başvekil Daladye, kambyo murakabesinin mahzurlu olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine Marşando, projelerini geri alarak kabinenin faaliyetine mâni olmamak için istifa edeceğini bildirmiştir. Fakat başvekil mumailehyin hükûmet ile teşriki mesaide devam etmesi için ısrar etmiştir. Neticede Marşando ile Reyno becayış etmeğe karar vermişler ve kabine de bunu ittifaqla kabul etmiştir.

Şüpheli Görülen Bir ölüm

Cesed Merga kaldırıldı

Sultanselimde Darüşşafaka arkasında 32 numaralı evde oturan 90 yaşlarında cerrah Süleyman adında yalnız başına yaşayan bir adamın birkaç gündenberi sokağa çıkamamasından şüphelenen komşular vaziyetten polisi haberdar etmişlerdir. Kapıyı kırmak suretiyle Süleymanın odasına giren memurlar adamın ölü olarak yalın olduğunu görmüşlerdir. Süleymanın odasındaki eşyaların karışık bir halde bulunmasından vaziyet şüpheli görülmüş ve ölümünün sebebinin tesbiti için Süleymanın cesedi morga kaldırılmıştır.

Yakayı ele veren hırsızlar

(1 inci sahifeden devam) şade İrfan sokağında Mizrahinin dükkânına kilidi kırmak suretiyle giren meçhul hırsızlar birkaç kat elbise, palto vesaire çalarak kaçmışlardır. İnce vaz'iyet eden ikinci şube ikinci şube memurları bu hırsızlığın failleri ahlâksız takımımdan Ahmed ve arkadaşı Stavri olduklarını tesbit ederek her ikisini de yakalamışlardır. Hırsızlar bugün adliyyeye teslim edilmişler, çaldıkları eşyalar da sahibine iade edilmiştir.

İngiltere Kralı Ruzveltin davetini kabul etti

Londra, 2 (A. A.) — Daily Herald gazetesinin bildirimi göre Gelecek yaz Amerikayı ziyaret etmesi hakkında Ruzvelt tarafından resmen yapılan daveti kabul ettiğini bildiren kralın mektubu Beyaz Saraya müteveccihen yola çıkarılmıştır.

Bu gazete İngiliz hükûmdarlarının Kanadaya yapacakları seyahatten sonra Ruzveltin yanında üç gün kalacaklarını tasrih etmektedir.

Artist Semiha şarkı söyleyecek

İki yıldanberi Berlinde İstanbul belediyesi hesabına opera sanatkarlığı tahsil etmekte olan Şehir tiyatrosu artistlerinden Semiha bu akşam saat 20 de Berlin radyosunda kısa dalgalarda şarkı söyleyecektir.

(Dış politikadan devam)

mentonun en kuvvetli siyasi partisi. Komünistler de azımsanmayacak bir kuvvettirler. Parlamento dışında da büyük kuvvet ifade eden sol cenahı istihkak etmek, Fransayı büyük içtimai karışıklığa sürükleyecek bir mücadelenin başlangıcı olabilir.

A. Ş. ESME

Büyük Şef'in

(Birinci sahifeden devam)

essir eden bir yer sarsıntısı olmuştu. Sıhhat ve içtimai Muavenet Vekâleti ve aynı zamanda bu işle tavzif edilen Kızılay Cemiyeti felâkete uğruyan vatandaşlarımızı korumak için derhal gereken tedbirleri almışlardır. Bu sahada yapılmasına karar verilen 2114 evden bir kısmı bitmiştir. Bir kısmının da inşaatı ilerlemektedir. Bu hizmet ve mesaiyi memnuniyetle kaydedirim.

ADALET CİHAZINDA İNTİZAM

Yüce saygımlar Memlekette mevcut huzur ve asayişe muvaziri olarak adalet cihazı da intizamla işlemektedir. Meşhut Cürümler kanununun tatbikatından elde edilen iyi neticelerden örnek alınarak bu kanun ağır cezalı cürümlere de teşmil edilmiştir.

İnkılâbımızın istikrarını teyit için yeni kanun tedbirleri alınmıştır. Bu maksatla Türk ceza kanunundaki devletin şahsiyyetine ve devlet kuvvetleri aleyhine taallük eden cürümler daha kuvvetli müeyyidelerle bağlanmıştır.

Ceza evlerinin terbiye, islah ve iş esaslarına göre düzeltilmesi yolundaki hayırlı faaliyetin genişletilmesi cemiyete doğru yoldan saparak hürriyetini kaybetmiş olan binlerce vatandaşın nafi birer uzuv olarak kazandırılmaktadır.

ZİRAAT İŞLERİMİZ

Sayın millet vekilleri Devletin ekonomik sahadaki yapıcı ve yapıcı kudret ve prensibinin Ziraat işlerimize de teşmil yolunda bir nümune olmak üzere hükmi şahsiyeti haiz «Ziraat İşletmeleri Kurumu» teşkil edilmiştir.

Geçen seneki nutkumuzda: «Millet ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki ziraatte kalkınmamıza büyük önem verilmekteyiz. Köylere kadar yapılacak programlı ve pratik çalışmalar bu maksada ermeği kolaylaştıracaktır. Fakat bu hayatî işi aabette amacına ulaştırmak için, ilk önce, ciddi etüdlerle dayalı, «bir ziraat siyaseti tesbit etmek» ve onun için de her köylünün ve bütün vatandaşların, kolayca kavrayabileceği ve severek tatbik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak lazımdır.»

Buna ait ettirler ikmal edilmiştir.

Cumhuriyetin on beşinci yılı plânı ve sistimli ziraat ve köy kalkınmasını mebdeli olmalıdır.

EKONOMİ SAHASINDA İNKİŞAF

Sayın arkadaşlar Ekonomi işlerimiz normal inkişaf yolunu takip etmektedir.

Bu yıl da istihsalin, mübadelelenin ve kredinin düzenlenmesi ile sanayileşme ve teşkilâtlanma sahalarında müsbet neticeler alınmıştır.

Maden tetkik ve arama işleri ile maden işletmeleri mevcut programına göre inkişaf etmektedir.

Dış ticaret politikamız vaziyete, milli ve beynelmilel konjoktüre uyarak, karşılıklı menfaat ve müsadeler esasına bağlı kalmakta devam etmiştir.

İhracatın murakabesi ve ihracat mallarımızın istandartlanmasında yolundaki çalışmalar yürümekte ve hayırlı neticeler elde edilmektedir. Bu sene yeniden bir takım ihracat mallarımız daha murakabe edilen mallar arasına girmiştir. Böylece ihracatımızın ve ihracatımızın itibarını yükselttiğini gördüğümüz bu usulün sahası genişletilmektedir.

EL VE EV SANATLARI

Halkımızın bedîî kabiliyetlerine makes olan ve her günkü ihtiyaçlarımızın büyük bir kısmını karşılayan el ve ev küçük sanatları'nın Cumhuriyet rejiminde layık olduğu mertebeye yükseltilmesi icap eder. Bunun için teşvikler yapılması ve bu baptaki lâihâların biran evvel müzakeresini tavsiye sayan bulurum.

Geçen içtima devresinde yüksek Meclisin kabul buyurduğu «Sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadî teşekküllerin teşkilâtıyla idare ve murakabeleri» hakkındaki kanunun tatbiki için teşkilâta başlanmıştır.

KREDİ VE SATIŞ KOOPERATİFLERİ

Memleketin muhtelif yerlerinde kredi ve satış kooperatiflerinin ve birliklerinin kurulmasına devam edilmiştir. Ezcümle Karadeniz muntakasında fındık mahsulümüz için 5 kooperatif ve bunlar için merkezî Giresun'da olmak üzere bir birlik teşkil olunmuştur.

Küçük esnafa ve küçük sanayi erbabına muhtaç oldukları kredi-leri temin etmek üzere halk bankası ve halk sandıkları kurulmuştur.

Kredinin normal şartları altında ucuzlatılmasının ekonomik alanındaki mühim tesiri malumdur. Büyük Millet Meclisinin kabul buyurduğu kanun ile faiz hadlerinin indirilmesini memnuniyetle karışalım.

Büyük Millet Meclisi Denizbankı kurmakla çok isabetli bir harekette bulunmuştur.

YENİ SANAYİ PROGRAMI

Birinci beş senelik sanayi plânımız muvaffakiyetle bitmek üzere dir. Buna ilâveten üç senelik bir maden işletme programı tanzim edilmiş ve tatbikine başlanmıştır.

Bu üç senelik maden programının büyük bir kısmını içine almak ve şeker sanayiine de genişletmek su retiyile makine, kimya, gıda maddeleri, toprak ve su mahsulleri, ev mahrukatı sanayi iliman inşaatı ve nakliye vasıtalarının çoğaltılması ve deniz işleri için duyduğumuz ihtiyaçları ihtiva ve ifade eden 4 senelik 3 numaralı yeni bir program yapılmış ve ilân edilmiştir. Bu plân için sarfolunacak para 85 ilâ 90 milyon lira arasında tahmin edilmektedir. Buna ait kredinin temin edildiği malumdur.

Memleket için faydalı olan her teşebbüsü yüksek bir vatanseverlik duygusu ile terviç ve himaye eden değerli kamutayın bu plân, da müzaheretine mazhar kılacağından şüphe etmiyoruz.

BAYINDIRLIK FAALİYETİ

Muhterem millet vekilleri Memleketin imarı ve kalkınması yolunda çok mühim vazifeler alan Cumhuriyet nafiasının bu yıl içindeki çalışmalarının azamî randıman vermiş olduğunu görmek teydim.

Gegide açılan büyük köprülerin bu yıl 115 e balığ olduğunu kayıt ve adedlerinin ihtiyaçla mütenasip olarak süratle çoğaltılmasını temenni ederim.

İstanbuldan başlıyan Avrupa turistik asfalt yolunun birinci kısmı ikmal edilmiştir. Ve son kısımlarının inşaatına devam edilmektedir.

Memleketin umumî su siyasetinin büyük ehemmiyeti üzerinde durmaktayız. Geçen devrede kanunla buyurduğunuz bir kanunla Adana ovasının sulama işlerine hız verilmiş olmasını memnuniyetle kaydedirim. Diğer su işlerimiz de program dahilinde yürümektedir.

Geçen sene yapılmasına başlandığını bildirdiğim radyo merkezî stüdyosu tamamlanmıştır.

Şirketlerden elimize geçen demiryollarının islahına ve muharrik ve müteharrik edevatın her türlü ihtiyaca cevap verecek süratle ikmaline çalışılmaktadır.

Memlekette nakliye hacmi artmaktadır. Muhtelif malların sevkini kolaylıkla temin etmek için yeni nakliye vasıtaları sipariş edilmiş ve 3 numaralı programda da bu hususta ayrıca yer verilmiştir.

Geçen yıl Divriği'ye ulaştığımız gördüğümüz demiryolunun bu yıl Erzincana vardığını ve önümüzde ki yıl içinde de Erzurum şehrine vâsıl olacağımızı kıvançla müjdelemiz.

DENK BÜDCE, SAĞLAM TEDİYE

Arkadaşlar; Maliyemiz denk bütçe, sağlam tediyeye, vergi sistemlerini mükellef lehine islah ve tahfif ve imlî paramın istikrarını muhafaza prensiplerini tam bir sadakat ve muvaffakiyetle takip ve tatbik etmektedir.

Halkın ve çiftçinin vergi yükünü hafifletmek yolunda ötedenberi güdülen prensibin imkân nisbetinde tatbikine bu yıl da devam edilmiştir.

Kazanç ve muvazene vergilerinin yünlül ve pamuklu kumaşların istihlak vergisinde ve hayvan vergisinde indirmeler yapılmış kısmı ile tıbbî ve ispenciyarî maddelerin istihlak vergisi tamamen kaldırılmıştır.

Bir kısım vergilerde yapılan mühim indirmelere rağmen tahsilât muhammen varidattan geçen sene de 29 milyon lira bir fazlalık göstermiştir.

Bu seneki tahsilâtın da tahminlerden ziyade olacağı umulmaktadır.

VARİDATIMIZ MÜTEMADİYEN ARTIYOR

Ekonomi sahadaki inkişafıla mütenasip olarak daima bütçe tahminlerini aşan devlet varidatının devamlı artışı, bir taraftan vergi tahfiflerini muayyen bir program dahilinde tahakkuk ettirmeye, diğer taraftan muhtelif sahalarda verimliliğe ve milli müdafaa hizmetlerine daha çok pay ayırmağa imkân vermektedir.

Teşvikî sanayi kanunundan istifade eden müessesilere hariçten getirdikleri iptidai maddelerle makinâ, alât ve edevat için verilmiş olan gümrük muafiyeti kaldırılarak mezkûr kanundan istifade eden ve etmeyen bütün sanayi erbabına şamil olmak üzere bu nevi iptidai maddelerle makina alât ve edevatın, gümrük resimlerinin cüz'î bir hâlde indirilmesi ve makina alât ve edevatı için muamele vergisi muafiyetinin kabul edilmesi memleket sanayi üze- rinde hayırlı neticeler verecek bir tedbir olmuştur.

Bir kısım vergilerimizin tarh ve cibayet usullerinin islahı ve tatbikatı sadelik ve birlik temini maksadıyla hazırlanarak yüksek Kamutaya sunulan lâihâların biran evvel çıkarılmasını temenniye değer bulurum.

İNHİSAR İŞLERİ

Sayın arkadaşlarım İnhisarlar idaresi kurumlarının mali monopol ticarî teşekkül ve mali valorizasyon kurmu karakterini iktisap etmesi için icabeden, esaslı tedbirler alınmakta ve se-mereleri de elde edilmektedir.

Çok kıymetli ve nefis mahsul lerimizden biri olan tütünün ziraat usullerini düzeltmek, zürraf mahsulünü işlemek, ve değeri fiyatı ile satmak bakımından aydınlatmak ve korumak tütünlerimizi dünya piyasalarına daha çok tanıtarak ihracatını azamî hadde çıkarmak yolundaki gayretler iyi neticeler vermektedir.

Diğer inhisar maddelerinin istihsal ve istihlakinde de inkişaf lar görülmektedir.

KÜLTÜR YOLUNDAKİ İLERLEMELER

Sevgili arkadaşlarım; Yüksek tahsil gençlerini istedikimiz ve muhtaç olduğumuz gibi milli şuur ve modern kültürle olarak yetiştirmek için, İstanbul Üniversitesi'nin tekemmülü, Ankara Üniversitesi'nin tamamlanması ve Şark Üniversitesi'nin yapılan edittirler tesbit edilmiş olan esaslar dairesinde Van gölü civarında kurulması mesaisine hızla ve önemle devam edilmektedir.

Geçen sene tecrübelerinin ümit verici mahiyette olduğunu kaydetmiş eğitim okulları çok iyi neticeler vermiş ve eğitim kadrosuna bu yıl 1500 kişi daha ilâve edilmiştir. Önümüzdeki yıllar içinde bu miktarın arttırılacağı şüpheşizdir.

DİL VE TARİH

Türk Tarih ve Dil Kurumları'nın çalışmaları takdire layık kıymet ve mahiyet arzlemektedir. Tarih tezimiz reddedilmiş delil ve vesikalarla ilim dünyasına tanıtılan Tarih Kurumu, memleketin muhtelif yerlerinde yeniden kazılar yapmış ve beynelmilel toplantılara muvaffakiyetle iştirak ederek yapılabilecek ecnebi uzmanların alâka ve takdirlerini kazanmıştır.

Dil Kurumu, en güzel ve feyizli bir iş olarak, türlü ilimlere ait türkçe terimleri tespit etmiş ve bu suretle dilimiz yabancı dillerin tesirinden kurtulma yolunda esaslı adımları atmıştır.

Bu yıl okullarımızda tedrisatın türkçe terimlerle yazılmış kitaplarla başlamış olmasını kültür hayatımız için mühim bir hâdise olarak kaydetmek isterim.

Türk gençliğinin kültürde olduğu gibi spor sahasında da idealine ulaştırılması için yüksek kamu- tayın kabul ettiği «Beden Terbiyesi kanununun tatbikine geçildiğini görmekte memnunuz.

VATANIN VE REJİMİN KORUYUCUSU

Muhterem arkadaşlarım; Vatandaş ve rejimin koruyucusu olmakla kalmayıp, en geniş ve hakiki mânasile bir sulh âmilî ve bir eğitim ve öğretim ocağı olan yeni mez ordumuzun, geçen sene de işareti ve izah ettiğimiz gibi, son sistem silâh ve motörlü vasıtalarla cihazlandırılması yolundaki çalışmalara hız verilmiştir. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar).

Geçen sene, büyük Kamutayın kabul buyurduğu tahsisat üzerine, bir umumî silâhlama programı yapılmıştır. Tatbikat ilerlemekte dir. Deniz kuvvetlerimizin takviyesi için lüzumlu olan harp gemilerini küçük bir kısmı sipariş edilmiştir. Büyük bir kısmı da sipariş edilmektedir. (alkışlar).

Bu meyanda, mevcut gemileri- mizin daha mükemmel bir hale ko- nulması için tertibat almaktadır. Bu sene Gülcük harp tersanemi- zin inşasına başlanacaktır.

Hava programımız önemle tat- bik olunmaktadır. Şanlı adını andıkça gönül ferah ve sonsuz gurur duyduğumuz kıymetli ordumuz, bu yaz şark bölgesinde tabiatın en çetin ve hasın şartları içinde yaptığı manevralarda her gün artan kudret ve kabiliyetini bir kere daha göstermiştir. (Şiddetli alkışlar).

Çok değerli komutan ve subay larımızla, kahraman erlerimizi bu zurunuzda iftihar ve takdirle selâmlarım. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar).

DIŞ POLİTİKAMIZ

Sayın Millet Vekilleri; Harici siyasetimiz son sene zarfındaki inkişafı geçen sene ana ve sınırlarını çizmiş olduğumuz esaslar dairesinde cereyan etmiştir.

Son aylar zarfında sulh çetin bir imtihan geçirdi. Şimdi imtidadı ancak daha bir müddet sonra anlıyabileceğimiz yeni bir sükün devresi içindeyiz.

Sulh, milletleri refah ve saadete erişiren en iyi yoldur. Fakat bu mefhum bir defa ele geçirilince, daimi bir ihtimam ve itina, ve her milletin ayrı ayrı hazırlığı ister.

Memleketimizi hergün daha çok kuvvetlendirmek, her sahada her türlü ihtimale karşı koyabilecek bir hâlde bulundurmak, ve dünya hâdisatının bütün safahatını büyük bir teyakkuza takip etmek sulh sever siyasetimizin dayandığı esasların başlıca esasıdır. (Bravo sesleri, alkışlar).

MİLLETLERİN EMNİYETİ VE TUTTUĞUMUZ YOL

Milletlerin emniyeti, ya iki taraflı ya yahut çok taraflı umumî müşterek anlaşmalarla, uzlaşma- larla temin edilebilir diye mutlak mahiyette ortaya atılan, ve her biri diğerlerine tat ededilen prensipler sulhın muhafazası emrinde bizim için kat'î ve isabetli değildir, ve olamaz, (Bravo sesleri) Bunların herbirini coğrafî ve siyasi icap ve vaziyetlere göre kullanarak sulh yolundaki ihtimama, realitelere tev fik etmek her millet için ayrı bir vazifedir.

Cumhuriyet hükûmeti, bu hakikatı görmüş, tatbik etmiş en yakın komşularıyla olduğu kadar en uzak devletlerle olan münasebetlerini, dostluklarını, ittifaqlarını ona göre tanzim etmeği bilmiş ve bu sayede harici siyasetimizi sağlam esaslara istinat ettirmiştir. (Alkışlar)

SELANİK ANLAŞMASI

Balkan siyaseti, Balkanların münferit ve müşterek menfaatlerinin en belîğ bir ifadesi, Balkan milletlerinin herbirinin ayrı ayrı kuvvetlenmesi de sulh yolundaki dinamik tarzı telâkkinin fiilî bir misalidir.

Burada memnuniyetle kaydetmek istediğim bir hâdise, Balkan milletlerini birbirine bûsbütün yakınlaştırmak ta kuvvetli âmil olmuştur. Ve yarın için de ümitler vâdeden bir eserdir. Selânikte, Bal-

kan misakı devletleri nâminde seyyis reisi ve muhterem Yunan Başvekilî General Metaksas ile selânikte Bulgar Başvekilî Mösöy Köseof arasında imza edilmiş olan anlaşmadır. Bu anlaşma da sulh yolundaki mütemadi gayretlerinin ve Balkan devletlerinin takip ettikleri salim politikanın hayata bir tecellisidir. (Bravo sesleri).

Yine aynı realiteler, aynı dinamik ve aynı yüksek gayeler, aynı âkîdelerimizin maziden ve hâzîne hurefeleri nasıl bir hamlede, rak, münasebetlerini yeni ve esaslı esaslara istinat ettirmeyi bildirenlerini göstermiştir.

Türkiye'nin diğer devletlerle olan münasebetleri geçen sene sınırlı hatle gösterdiğimiz yolda dostane kişafını takip ederek ilerlemiş bulunmaktadır.

HATAY MALLI DAVAMIZ

Hatay meselesinin son sene zarfında geçirmiş olduğu safhaları hatırlatmak istiyorum. Bu milli davamız lûmunuzdur. Bu milli davamızla Türk - Fransız dostane anlaşma- le halletmek yolundaki mesaili vaffakiyete erdi. Türk ve Fransız askerlerinin muvakkat ve müstakrek işgali bu anlaşmanın harici zahiri oldu. Bu sayede sükun et- leşti. Ve intihabat ikmal oldu.

Nihayet Hatay, millet meclisinin istiklâline kavuştu. (Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar). Millî Hatay devleti bugün kuvvetlerini tanzim eylemek ve meclisin dahili emniyetini de kendine sınırlar ile temin etmek meselesine dâir. Bunun da yakında başlanacağını ümit ediyoruz.

Geçen sene «Yarınki Türkiye» Fransız münasebetlerinin dilim- gimiz yolda inkişafına Hatay em- ninin iyi bir yönü yitirmesiyle bir ölçü ve âmil olacaktır.» demis- tim. Filhakika, Hatay istiklâli Türk - Fransız anlaşması ile let arasındaki münasebetleri dostane bir duruma getirmişti. Hatay işinde istihsal edilen em- celerin istikrarı Türk - Fransız dostluğunun da inkişaf ve ter- lürüne bir esas teşkil edeceğini naatindeyim.

KREDİ ANLAŞMALARI

Cumhuriyet hükûmeti, geçen sene, muhtelif devletlerle ticarî ve tısdî münasebetlerini tanzim etmek muvafak ve anlaşmalar imza etmiş bulunmaktadır.

Bu meyanda, İngiltere hükûmeti ile aktedilen ticaret anlaşması aynı zamanda 16 milyon İngiliz lirası mukavelesini zikretmek istiyorum. Birkaç gün evvel memleketimiz zı ziyaret eden Almanyanın baş- taz İktisat Nazırı B. Funk 16 milyon marklık bir kredinin larında mutabakat hâsıl oldu. ferriat yakında iki hükûmetin sa- sında tespit edilecektir.

Bu kredi anlaşmalarını memleketimizin mali itibarına karşı et- rilen ciddi emniyetin ve harici siyasetimizdeki dürüst hareketin bir tecellisi olarak telâkki edilebilir. (Bravo sesleri)

Hükûmetin akdettiği müşterek ter meyânında hukukî sahadatı ile anlaşmalar mevcut olduğunu bi istiklâline kavuşan dost devletle aktedilen bir de dostluk ve tabiiyet mukavelesini si mevcut bulunmaktadır.

'SOVYETLERLE VE İTALYA

LARLA YAPILAN ANLAŞMA

MALAR

Büyük komşu ve dostumuz Sovyet İttihadi Cumhuriyetiyle bir yıl içinde yeni bir hudut meş- velesi imza edilecek iki devlet- tin hudut münasebetlerini de le iki taraf tecrübelerinin de- gişli salim esaslara bağlanmasın- Bu mukavelenin yakında mevkîine konulması beklenmektedir.

Yine geçen yıl içinde İtalya hükûmeti, Montrö'de imza edilen kendi iştirakine açık barajlar, gö- ller, münasebetlerine ittifak ve bu komşu büyük memleketle- re karşı olan bu dostane hâdise- memleketimizin de aynı hissiyatla karşılanmıştır.

BÜYÜK ŞEFİN TEMENNİLERİ

Büyük Kamutay şimdiki oldu- ğu gibi bütün işlerimizi idare- rilar dilerim.»

Ölüm Ahını

Yazan: **RAHMI YAGIZ** [Büyük Harbde Osmanlı donanmasının İnroz ve Mondros baskınlarıyla dönüştürülen Midilli'nin batışını, Yavuzun yaralanarak düşman hava filolarının bomba yağmuru altında Çanakkalede karaya oturmasını anlatan deniz tefrikası.]

No. 13

Amiral Fon Paşoviç cenablarına bir hafta izinli olduğuna dair vesika veriniz

Cemal Paşa bunu kaleme emretmiş ve sür'atle yapılmasını bildirmişti

— Çaresiz; siz, bu proje ile raporların bir suretini Alman karargâhı umumisine gönderir bir tez-kere ile de vuku hali anlatırsınız! Makul olduğuna şüphe etmedi -ğimiz baskın oraca tasvib edilince baş kumandanlık vekâletine bir tezkere ile bunun yapılması tav-siye edilince Enver Paşa kabule mecbur olur, siz de harekete ge-çersiniz!...

— Fakat bu biraz tuhaf bir ha-reket olmaz mı paşam?...

Cemal paşa gözlerini etrafta gezdirdikten sonra gizli bir sır söylüyormuş gibi amirale sokula-rak fısıldadı:

— Biraz tuhaf olur amma... Ne yapalım, memleketin selâmeti na-mına yapılan bir hareket vukuf-suzluk yüzünden geri bırakılmak tehlikesine düşerse böyle (tuhaf) şekillere de baş vurmamak meşru bir keyfiyet sayılır! Bunu acele yap-malıyız amirali!

— O halde bana bir hafta izin verin, bizzat kendim takib ede-yim!

— Peki; şimdi söyleyeyim, ve-sikanızı hazırlasınlar!

— Teşekkür ederim paşam!

Cemal Paşa zili çaldı.. Gelen ya-vere:

— Şimdi; dedi, kaleme söyle-yin, Amiral fon Paşoviç cenabla-rına bir hafta izinli olduğuna dair bir vesika tanzim edilsin... Bizzat alın, getirin bana imza edeceğim!

Yaver, 10 dakikada nazırın is-tediği izin kâğıdını hazırlattı, ge-tirdi; Cemal Paşa imzayı bastı, ve-sikayı amirale uzatırken:

— İlk muvaffakiyetiniz, dedi; baskının da zaferle neticelenece-ğine delâlet edecektir. Buyurun yalunuz açık olsun!

Amiral nazırın elini sıkı, teşek-kür etikten sonra çekildi, proje-sinin Alman karargâhı umumisin-ge tasvib edilmesi işini takibe koş-tu...

18 teşrinisani 334 cuma günü Alman karargâhı umumisinden ge-len acele ve mahrem işareti bir telgraf başkumandan vekâli En-ver paşaya verilmiş bu zata mah-sus gıfreyi bizzat açan Enver Pa-şa muhteviyatını okur okumaz büyük bir hayrete düşmüştü. Tel-grafta şunlar vardı:

Başkumandanlık vekâleti yüksek makamına

«Donanma kumandanı Amiral fon Paşoviç tarafından hazırlanan deniz baskınını projesinin muva-lık olduğu ve çok iyi bir netice verecek mahiyetliki bu hareketin hemen ıcrası için deniz işlerindeki

ihtisası gözönünde bulundurul-a-rak bu işe aid hareket istiklâlinin kendisine verilmesi ve deniz işle-rinde müşarünileyhin vesayısına muvafık hareket edilmesi en doğ-ru bir şekil olmakla bu cihetin te-mini rica olunur.

Genç ve zeki kumandan bunun nereden geldiğini, hangi elin ona bu telgraftı çektiğinden en mü-him âmil olduğunu ilk bakışta an-lamış:

— Sen görürsün!

Der gibi başını salladıktan son-ra kâğıdı getiren yavere:

— Peki!

Demiş; telefonla Bahriye Nazırı Cemal Paşayı köşkünde bulmuş:

— Amiral Paşoviçin projesini tatbik etmesi karargâhı umumice muvafık görüldü.. harekete geçe-ceği tarihi bildirmenizi rica ede-irim.

Tebliğ yaptıktan başka ertesi günü başkumandanlık vekâleti-nin damgasını taşıyan resmî bir (tahrirat) la da bu muvafakati nezarete resmen bildirmişti.

Cuma günü, telgraftan evvel donanmaya gelen amiral derhal hazırlık emri vermiş o gece Ha-liçten çıkan Midilli de Büyükdere-deki donanmaya iltihak etmiş; hummalı bir faaliyetle bütün gün çalışan gemiler sabaha karşı Zon-guldaktan kömürlüklerini tıklım tıklım dolduran Yavuzun gelişle Osmanlı deniz kuvvetleri hareke-te hazır bir vaziyete geçmişti.

— İKİNCİ KISIM —

18/19 sonkânun gecesini Yavuz-daki dairelerinde uykusuz geçen Amiral Paşoviç, sabaha karşı Ya-vuzun işaret fenerleriyle donan-maya:

— Harekete hazır ol!

Emrini verdi; 19 kânunusani cumartesi günü sabahleyin saat 9.30 da demir alan amiral gemisi bütün süvarilere:

— Ben gidiyorum... Saat 15.30 da Marmara Oksiya sahilin 10 mil şimalinde bütün sefineler ba-na iltihak etmek üzere hareketle-rini tanzim edecekler!

Emrini verdi, donanmanın dü-dük çalışları arasında fayrab edi-len ocakların kesif dumanını Bo-ğazın iki kıyasına savuran Yavuz, yavaş yavaş hareket geçti;... Kiz-kulesine doğru süzülde; bir saat sonra Hayırsızadalari bordalyan bu seyyar Türk deniz kalesi de-şetli toplamları bir sofa üzerinde ge-çerini düşman bağrında denemek için atıldığı sergüzeşte doğru hız-la yol almaya başladı...

(Devamı var)

İstiklâl caddesinde
Şehir Tiyatrosu
KOMEDI KISMI
Buakşam 20.30 da
KAN KARDEŞLERİ
4 perde komedi
Yazan: Birabo türkçe: Fikret Adil

Muhterem müşterilerimize:

BAYLI BAYANLI TEVEKKÜL HAMAMI

Aksarayda Yusufpaşa Çeşmesi sırasında Millet Caddesinde tramvay yolu güzergâhında (Tevekkül Hamamı)

Bu kerre tatlı su getirilerek asrı bir hale ifrağ ettiğim Tevekkül hamamında muhterem müşterilerimizin rahat ve istirahatlerini temin ve nefaseti sıhhiyece elverişli bir hale koyduğumu ilân ederim.

Fiatlar:

BAYLARA: Odalar 30, açık peyke 25 kuruş olup kese sabun ay-rıca 50 kuruştur.

MEKTEB TALEBESİ: Her taraf 20 kuruş, birlikte fazla gelen talebelere ayrıca tenzilât yapılır.

BAYANLARA: Odalar 20, açık peyke 15 kuruştur.

Bayanlarla gelecek çocuklar (5) yaşına kadar olanlardan 5 kuruş

(10) 10 10

(10 yaşını etcevüz edenler tam ücrete tâbidir.

Türk Hava Kurumu

26. ci Tertip

Büyük Piyangosu

1 ci keşide 11- İkciteşrin - 938 dedir.

Büyük ikramiye **40.000** liradır..

Bundan başka: 15.000, 12.000,

10.000, Liralık ikramiyelerle

(20.000 ve 10.000) liralık iki

adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak

etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango-

nun mes'ud ve bahtiyarları arasına gir-iş olumrsunuz...

HITLER

(5 inci sahifemizden devam)

anlıyordum. Fakat madem ki va-zifemden, bunu iyi bir surette yapmam da lâzımdı. Bunu Hit-le-re söylüyordum. O da benim de-diğimi doğru buluyor, artık on-dan sonra arkadaşlarını ikna et-mek işi ona kalyordu. Şu veya bunu yapmak yasaktı. İcap edin-ce bünü söylüyordum. O zaman mesele kalmıyor, hapishanenin talimatına riayet ediliyordu. Bir kere böyle bir şeyler çıktı. Müna-kaşa oldu. Hitleri odama çağır-dım. Ona işi anlattım:

— Yasak olan bir şeye müsaade etmek kabil değildir, dedim. Böy-le bir vaziyette yalnız talimata riayet edilmesi icap eder.

Beni dinledikten sonra şöylece cevap verdi:

— Çok iyi, çok iyi.. Baş gardi-yan!.. Bu işi hallederim.

Artık mesele de nihayet bul-muş oldu.

Hitlerin yazmakta olduğu kitap meşhur olan kitap idi: «Kavgam» isimli kitabı, bütün gün bununla meşgulüydü. Geceleyin de geç vak-te kadar meşgul oluyordu. Yazı-larını makinede yazdırıyordu. O-nu çağırırdı. Bütün gece geç va-kitlere kadar yazı makinesinin sesi işitilirdi. Makinede yazı ya-zan da arkadaşları Hes idi. Hitler söylüyor, Hes te yazıyordu.

Yazılmakta olan kitabın bir fas-lı bittiği zaman akşam topalanı-larında Hitler bunu bütün arka-daşlarına okur, onlar da dikkatle dinlerlerdi.

İşte artık mahkûmlar can sı-sıkıntısından, hapishanenin yek-nasak hayatından duyulan yor-gunluktan kurtulmuşlardı! Hit-lerin kitabı onların hayatında büs-bütün öyle bir beklilik oldu ki bu-nun her yazılan kısmını Hitle-rin yüksek sesle okuduğu zaman

onun ağzından dinlemek bütün ar-kadaşları için pek ehemmiyetli bir hâdise oluyordu. Hitleri güzel söz söylediğini evvelce anlamışlardı. Fakat şimdi görüyorlardı ki Hit-le-ri aynı zamanda güzel de yazı yazabilirmiş!..

Fakat Hitler yazı yazarken dai-ma rahat bir halde değildi. Bazan çok rahatsız olduğu zamanlar var-dı. Meselâ şiddetli yağmurlar ya-ğarken pencerenin araklıklarından içeriye su giriyor, bu hal gittikçe artık, onu son derece rahatsız edi-yordu. Nihayet yağmur yağdık-ça sular akmış, odanın ortası gö-l halini almıştı. Bir kere yine böyle olmuştu. Hitler bana bu işi an-lattı. Beraber çalışıyorduk. Oda-daki eşyayı dışarı çıkardı. Hitler bu sırada neşesini kaybetmiyerek güllüyor, ve yağmurdan emin bir yer bularak yükseğe tırmanmış oturan kediyi gösteriyordu.

Hitleri gelip görenlerin çoklu-ğundan evvelce bahsetmiştim. Yine söylemek lâzım geliyor: Al-manyanın her tarafından gelecek onu ziyaret edenler çoğaldıkça çoğalıyordu. Hatta memleketin en uzak köşelerinden geliyorlardı. Bu ziyaretçiler otomobili ile tren-le, bisikletle gelirlerdi. Fakat ço-ğunun yaya yürüyerek geldikleri anlaşıyordu. Hitlerle gelenler a-rasında her yaşta, her meslekte ve her çeşit adamlar vardı. Ha-pishaneye gelenleri kabul etmek için bir saat ayrılmıştı. Mahkûm-ları ziyaret ancak bir saat süre-bilirdi. Ondan sonra gelenlerin gitmeleri lâzım gelirdi. Hülâsa Hitleri görmeğe gelenler günden güne eksilmiyor, gittikçe artıyor-du.

Hitlerin hapishane hayatına dair olan malûmatın alt tarafı ya-rına kalyor.

HİKAYE

Gözdeki şeytan

(4 üncü sahifeden devam)

dıncığının dehşetli canı sıkılıyor bugünlerde. Boyuna kitab oku-yor. Fakat lâl aramızda, öyle de-saçma şeyler ki tasavvur edemez-sin.

Kulaklarım inanmayacağım geliyordu. Maamafih Cemilî dak-tiloside gene başbaşa bırakarak onları yalnız bırakmaktan ziyade merakımı tatmin için içeriki oda-ya geçtim.

Ve az kaldı aklımı kaybedecek-tim. Hakikaten kadını oturmuş, kitab okurken buldum. Beni gö-rünce sevindi:

— Buyurun! dedi. Hayretten donakalmıştım.

— Yok, rahatsız etmiyeyim, de-dim. Cemilî mesgul. Ben can sıkıntısından roman okuyor-um, o ise içeride romana mevzu olmakla meşgul.

—?

Kadın, benim donukluğumu ve halledilemeyecek kadar büyük bir muamma karşısında kaldığını ve merakтан çatlayacak hale geldiği-mi halletmiş olacak ki:

— Bu değişikliği merak ediyor-sunuz, değil mi? dedi.

Beni bir sual külfetinden kurtaran bu mukaddemeyi kısa bir izah takib etti ve sözlerine:

— İşte böyle! diye bitirdi. Ona artık hiç karışmayacağım. Ne is-terse yapsın!

— Peki buna siz nasıl taham-mül edeceksiniz?

Demiş bulundum. Keşki deme-seydim. Zira kadın bir kakhaha atarak:

— Ama, dedi. Ben aynen bu iş-le-ri kendisine iade etmek şartile. Derhal, ama derhal odadan di-şarı çıktım. Zira şeytan küçüle-küçüle o dakikada Cemilînin karış-ım gözlerinde toplanıvermişti. Ben böyle şeytandan çok korka-rım. Şeytanların en müdhişi «göz-deki şeytandır.»

FILE

Halk opereti
Beyoğlunda Halk Operet tiyatrosun-da yakında:
KINA GECESİ
Seyfettin Asal, M. Yesari
Telefon: 40335

CEMAL SAHIR
2 İkciteşrin Çarşambadan i-tibaren (Turan Tiyatrosunda)

Ne hoş rüya bu

(5 inci sahifeden devam)

kanlını nabzını tuttu, dinlemeye başladı. Sonra:

— M. Vilyam, dedi. Ben, husu-si doktorunuzum. Bu mösyö de noterinizdir. Müsaade ediniz, bi-raz kalbinizi dinliyeyim. Sonra başımızdan geçeneri anlatayım...

İKİ SENE SÜREN BİR UYKU

Doktor, delikanlının kalbini din-leli. Kalp, tabii ve muntazam bir surette işliyordu. Yatağın yanına oturdu, ve anlattı:

— Tavan arasındaki odanızda derin bir uykuda bulunduğunuz gündünberi tamam iki sene, dört ay, on yedi gün oluyor.

Birkaç gün sesinizi işitmiyen, girip çıktığınızı görmiyen kom-şularınız sizi öldü zannile telâşa düşmüşlerdi. Fakat siz sağ idiniz. Eğer üç dört gün daha o halde kalmış olsaydınız şüphesiz öle-cektiniz. Bereket versin tam za-manında haber verdiler, hastaha-neye nakloldunuz. Bir türlü u-yanmıyordunuz. Şırınga ile bes-lenmeniz lâzım geldi. İki sene et-suyu hülâsası, süt vesaire besle-dik. Bu esnada iki defa nezlele, bir defa gribe, bir defa da roma-tizmaya tutulduunuz. Bunları da tedavi ettik. Dişlerinizden birini çekti, birini de doldurmak icap etti. Bunları da yaptık. Ta-bii hep uyku esnasında. Bunları ve daha birçok şeyleri bilmeniz lâzım. Ben, bana ait olanları an-lattım. Bundan ötesini de noteri-niz anlatacak...

UYKUDA GELEN SERVET

Noter, küçük muhtıra defterini açtı, ve:

— M. dedi. Vereceğim haber sizi hem kederlendirecek, hem de sevindirecek. 16 Nisan 1939 da, vakitle Meksikaya hicret eden babanızın amcazadesi Mösyö M... vefat etti. Ve büyük bir servet bıraktı. Veraset vergisi vesair mas-raflı çıktıktan sonra tamam 450.000 İngiliz lirası... Biricik varisi siz olduğunuzdan bu parayı emrinize olarak bankaya koyduk. Oturdu-ğunuz evin kirası, mayetinizde bulunanların aylıkları, mobilye vesaire için şimdiye kadar 2.430 İngiliz lirası sarfolumuştur. Ban-ka kâğıtlarını getirdim. Buyurunuz... Vazifemi yaptım. Size sa-aadetler temenni ederim...

Doktor ve hastabakıcı gözlerini hastadan ayırmıyorlar, dikkatle bakıyorlardı. Bir cevap bekliyor-lardı.

Vilyam içini çekti, gözlerini ka-padı, ve mirıldandı:

— Ne güzel, ne hoş rüya bu! Allah verede çabuk uyanmasam!

Doktorun bir işareti üzerine no-ter yavaşça çekildi, odadan çıktı.

RÜYA DEVAM EDİYOR

Bu hâdise, geçen sene bidayet-te geçmişti. O vakittenberi, Vil-yam, zengin bir adam gibi normal bir ömür sürüyor. Güzel bir evde oturuyor, dostları var. Çeklerini

imzalıyor, bankadan para çeki-yor, geziyor, eğleniyor; ara sıra seyahate çıkıyor.

Fakat, bütün bunlara rağmen kendini hâlâ da rüyada sanıyor. Bir türlü, bunların hakikat oldu-ğuna inanmıyor, kanaat getire-miyor. Liraları, şlinleri su gibi sarfediyor. Buna mâni, olmak mahkeme, bir vasi tayinine lüzum görmüştür.

Vilyam, tesadüfen gördüğü bir kıza gönül vermiş, kendi kendine: «Rüyada olmasaydım bu kıza ev-lenir...» diyor, ve ilâve edi-yor:

— Uyanır, bütün bu şeyleri kaybedersem çok bedbaht olaca-ğım...

Acaba deli mi?... Hayır! Dok-torlar, bu halin muvakkat olduğu ve yakında tamamile geçeceği id-diasında...

Bazan kendisini serbest bira-kiyorlar. Sokağa çıkıyor. Tabii uzaktan takip ediyorlar. Bir kız-günü, sisli bir havada parkta u-zun müddet dolaşmış, eve öndü-ğü zaman kendi kendine şöyle söylemiş:

— Eğer rüyada olsaydım, bu kadar üşümekleğim lâzımdı.

Bundan istifade etmek istemiş-ler. Fakat salonun sıcaklığı, evi-nin konforu karşısında yine bunu tekrarlamış:

— Ne hoş rüya!...

TECRÜBE

Doktorlar, bir tecrübe yapmak istemişler, bir gece uyutucu bir ilâç vermişler, ve vaktile oturu-ğu eve, tavan arasındaki sefil o-daya götürüp yatmışlar. Vil-yam, ertesi günü gözlerini açtığı vakit etrafına bakmış, sonra gözlerinden yaşlar akıtarak:

— Ah! demiş, o güzel rüya ni-hayet buldu. Tabii böyle olacak-tı.

Biraz sonra doktoru, hasta ba-kıcı hemşire ile beraber odaya girmiş.

— Uyanınız, beni tanıyorsunuz değil mi?... Şüphesiz matmazel de... Biz birer hayal değiliz. Hay-di kalkınız, giyininiz...

Tekrar evine götürüyorlar. Ka-pıdan içeri girince içini çekiyor.

— Yine o rüya!...

Diyor. Doktor fırtından istifade etmek istiyor!

— Pekâlâ bilirsiniz, Rüya gö-renler, rüya gördüklerine ihtimal vermezler. Bilâkis rüyalarının hakikat olduğunu zannederler. Siz ise zıddını iddia ediyorsunuz. Şu halde?...

Bana, bunları anlatan dostum doktor, Vilyamın daima kararsız-lık içinde yaşadığını, ve sevdiği kıza:

— Eğer bir gün rüyadan kur-tulduğuma kanaat getirsem si-zinle evlenirim...

Dediğini söyledi ve şunu ilâve etti:

— Şüphesiz evlenecek...

BEDİ GÜNDÜZ

Marsilya yangını

(5 inci sahifeden devam)

ından bahsediliyor, münakaşa o-lunuyordu.

Bu sırada, Novel Galeri'de yan-gın çıktığı haberi işitildi.

Bu mağaza Marsilyanın en bü-yük mağazasıdır. Ve Kanebiyer caddesinde beş katlı bir bina iş-gal etmektedir. Kahvedekiler, lo-kantadakiler içkilerini, yemekle-rini kıratırlar, yangın yerine koş-tular.

Mağazanın her tarafı ateşler i-çinde idi. Bir çeyrek sonra orta yerindeki yüksek kubbe çöktü. Yirmi dakika içinde koca bina ta-mamile yıkıldı, kül oldu.

PANİK

Yangını takib eden panigi ve dehşeti tasvir etmek imkân hari-cindedir.

Ertuğrul Sadı Tek
TIYATROUS

Taksimde (Bu gece)
(BABA)
Ştrindbergin meşhur piyesi 3 perde ve (Doktor Haybeden) vodvil 1 perde

DEMİ İKTİDAR
BEL GEVŞEKLİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT & DİNAĞ
YORGUNLUKLARI
SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUŞ
BEŞİR KEMAL ECZANE(SI)
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

Dünyanın En Sağlam ve Sıhhi
PREPARATİ
Teki 10, 3 lük 20, 6 lük 40 kuruştur.

LORENZ ve TEFAG RADYOLARI

Sabırsızlıkla beklediğiniz 1939 modelleri geldi.

Bu yılki Radyo Olimpiyadının şeref direğinde LORENZ ve TEFAG bayrağı dalgalanıyor.

Radyo almağa karar verdiğiniz anda bu iki markadan birini tercih ediniz.

Umum Türkiye
Müessesiliği

SADETTİN SÖNMEZ, SİGALAS ve ŞŞİ

Toptan Perakende satış yeri ve acentelik tevzili:
İstanbul, Sirkeci, Horasancıyan Han No. 28

Satış salonu: Galata Voyvoda caddesi NO. 38 - Anadolu Acentalık kabul edilir.

Sabah öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLIN

Dis macunile fırçalamalısınız..

Çünkü:

Bir defa fırçalanmakla dişler temizlenmiş olmaz. Ağız guddelerinin ve dahili uzuvların mütemadiyen alınan ecnebi maddeler, mikroplar, yemek, içki, sigara ve sair dişlere, diş etlerine bin bir mikrop asılar, ârızalar husule getirir. Bunlar birike birike nihayet dişlerde çürümeye, etlerde iltihaplar başlar. Artık felâketi önlemek ve durdurmak lâzımdır.

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLIN

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedelleri miktar ve evsafı aşağıda yazılı iki grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek şartı ile 18/XI/938 Cuma günü saat 10,30 da Haydarpaşa gar binasındaki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve her gruba ait hıızalarında yazılı muvakkat teminatlarla birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşa gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 330 det muhtelif eb'atta meşe dilme muhammen bedeli 1523 lira 52 kuruş, muvakkat teminatı 114 lira 27 kuruştur.

2 — 70 adet muhtelif eb'atta meşe zamanı muhammen bedeli 2492 lira 10 kuruş, muvakkat teminatı 186 lira 91 kuruştur. (8047)

★ ★

Ankara istasyonunda yapılacak Devlet Demiryolları Umumi İdare binası inşaatı yeniden kapalı zarf usulü ile vahidi fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu inşaatın muhammen bedeli (1.000.000) liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname vesair evrakı Devlet Demiryolları Ankara ve Sirkeci veznelerinden (50) lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 16/11/938 tarihinde Çarşamba günü saat 15 de Ankara D. D. yolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat vesaiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 43750 liralık muvakkat teminat,

B) Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

C) Bu gibi inşaat işlerinden en az 400.000 lira kıymetinde bir inşaatı muvaffakiyetle başarmış olduğuna dair vesika.

D) Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası..

Ehliyet vesikası için vakit zayi etmeden tahiren Nafia Vekâletine müracaat olunması. «4607» «8049»

HACI BEKİR

Kurabisiyle Lokumları ve Fondanlarının, Şeker, Akide, Badem ve Fıstık ezemlerinin, Tahin Helvasıyla Karamellerinin

girdiği eve neş'e, sıhhat ve kuvvet de beraber girer.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Bahçekapı - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

TÜRKİYE İŞ BANKASI

EMNİYET SANDIĞI İLANLARI

TAKSİTLİ EMLÂK SATIŞI

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Beylerbeyinde, Havuzbaşında eski 12, 12, 12, yeni 12, 40, 50, 51 No.lı	Dört dönümlük maa bahçe eseri ebniyenin tamamı.	250
Hasköyde, Sütluce mahallesinde Demirci Ohannes sokağında eski 6, 4, yeni 41, 43 No.lı	Bir arsının tamamı	100
Erenköyünde, Sahrayıcedit mahallesinde eski Kayışdağı yeni Üsküdar caddesinde eski 15. 15 MÜ. yeni 158, 158 No.lı	Bir buçuk katta sekiz odalı maabağ ahşap bir köşkün tamamı mesahai sathıyesi 7352 metre murabbaıdır.	1000
Çengelköyünde Havuzbaşında eski 195, 21, 21/1 yeni 81 No.lı	Dört katta on iki odalı bahçeli ahşap bir evin tamamı. (mesahai sathıyesi 6894 metre murabbaıdır).	1200
Kartal Maltepesinde Zaferoğlu sokağında eski 409 yeni 40 No.lı	İki katta dört odalı ahşap bir evin tamamı.	500

- 1 — Arttırma 18/11/938 tarihine düşen Cuma günü saat 15 de yapılacak ve gayri menkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.
- 2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetinin % 10 nu nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.
- 3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.
- 4 — Taksitler ödeninceye kadar gayri menkul Sandığa birinci derece ipotekli kalır.

•7954•

DİKKAT

Beyoğlunda Rusya Sefarethanesi karşısında ve Suriye Pasajı yanındaki

GÜNEŞ

Tayyare Piyango Gişesinden bir bilete alana ikisi Beyoğlunda ŞARK sinemasına ve ikisi Sirkeçide AZERİ sinemasına girmek hakkını bahşeden 4 meccani dühuliye verilecektir. İlk keşide 11 Sontesrin Biletler 1 liradır

C. Serisi	706 ilâ	719
C. »	721 ilâ	738
C. »	740 ilâ	750
C. »	12061 - 12091 - 20247	
C. »	24800 - 30215 - 35741 - 39066	
C. »	16041 ilâ	16050
C. »	17051 ilâ	17061
C. »	35731 ilâ	35739

Nazarı dikkate:

Yukarıda yazılı olan 26 ncı tertip 1. ci keşideye aid biletler zayı olmuştur. İşbu biletler hakkında T. H. K. Direktörlüğüne zayı ihbarı yapıldığından hükmü kalmamıştır. Karaköy Havyar han kapısı yanında

AKIN Gişesi

TARAĞA İSYAN EDEN SAÇLAR

Ekseriya bulundukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh

Saçlarınızı itaate alıştırmınız.

Bunun en iyi çaresi

PERTEV BRIYANTINI

Kullanmaktır.

Nafia Vekâletinden:

Diyarbakır - Cizre hattının 39+650, 67+450 ve 77+700 üncü kilometrelerinde Kuruçay, Salatçayı ve Batman çayı üzerlerinde yapılacak 1x60, 4x60 ve 5x100 metre açıklığındaki üç demir köprüünün inşaatı, montajı ve montajları kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 11/11/938 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 15 de Vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyon odasında yapılacaktır.

2 — Bu köprülerin nakliye masraflarıyla beraber muhammen bedelleri mecmuu 1.100.000 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 46.750 liradır.

4 — Mukavele projesi, eksiltme şartnamesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, üç adet köprü şeması, ray inşaat tertibatı şeması, Devlet Demiryolları ray tipi, telgraf hattı konsolları şemasından ibaret bir takım münakasa evrakı 50 lira mukabilinde demiryolları inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 — Bu münakasaya girmek isteyenler 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikalarla ehliyet vesikalarını ve fiat teklifini havi kapalı ve mühürlü zarflarını eksiltme şartnamesi ile mezkûr kanunun tarifati dairesinde hazırlanarak 11/11/938 tarihinde saat 14 e kadar Demiryolları inşaat dairesindeki münakasa komisyonu reisliğine numaralı makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

6 — Bu münakasaya gireceklerden lâakal elli metre açıklığında bir demir köprü imal ve montajını yapmış olmak şartı aranacaktır.

7 — Bu münakasaya girmek için ehliyet vesikası almak isteyenlerin referanslarıyla diğer vesikalarını bir istidaya bağlayarak münakasaya yapılacağı tarihten en az sekiz gün evvel Vekâletimize müracaat ederek ehliyet vesikası talep etmeleri lâzımdır.

8 — Münakasasının yapılacağı tarihten en az sekiz gün evvel müracaat ederek ehliyet vesikası talep etmeyenlerin bu müddetten sonra yapacakları müracaatları nazarı itibare alınmayacaktır. «3937» «6802»

İstanbul İş Bankası karşısında No. 15

Malül Cemal Gişesi

Meşru şekilde... Bire karşı: 10,000 Bire karşı 100,000 kazanmak mümkündür.

Bu imkânı veren tek vasıta Tayyare Piyangosudur...

Sizi servete ulaştıracak olan bu vasıta, hangi ellerden tedarik ettiğinize dikkat etmelisiniz.

MALÜL CEMAL GİŞESİ ötedenberi, feleğin kahrına uğramış bedbaht vatandaşların uğrağı olan gişedir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen Beheri Tutarı	M. Teminatı	Eksiltme saati
		L. Kr.	L. Kr.	L. Kr.
Emme basma tulumba	11 Ad.	200.—	2200.—	165.—
Hortum	455 met.	1.30	671.50	50.36
I — Yukarıda yazılı 11 adet emme basma tulumba ile 455 met. hortum şartnameleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.				
II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalanmış gösterilmiştir.				
III — Eksiltme 18/XI/938 tarihine rastlayan Cuma günü hizalanmış yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.				
IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.				
V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyonunca gelmesi ilân olunur. «8053»				

Baker mağazalarında

Erkek ve kız çocuklarına mahsus elbise daireleri tesisi edilmiştir. Her yerden müsait gerait ve iyi fiatlarla emsalsiz ve zengin çeşitler bulacaksınız.

Dr. Hafız Cemal

DAHİLİYE MÜTEHASSİSİ
Divanyolu 104
Muayene saatleri: Pazar hariç hergün 2,5 - 6, Salı, Cumartesi 12 - 2,5 fıkara. Tel: 22338
Sahib ve neşriyatı idare eden Baş muharriir
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası

KANZUK

MEYVA Tuzu

En hoş taze meyvaların usarelerinden istih-sal edilmiş tabii bir meyva tuzudur.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen takliid edilemez
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul